

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
OPĆINA GRAČANICA
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj predmeta: 01-05-03765-2014
Broj akta: 05EN-001
Gračanica, 18.09.2014. godine

Z A P I S N I K
SA VANREDNE SJEDNICE OPĆINSKOG VIJEĆA
GRAČANICA

Održane dana 18. 09. 2014. godine u sali za sjednice nove zgrade Općine Gračanica sa početkom u 13,00 sati.

Početu sjednice prisustvovalo je 26 članova Vijeća.

Odsutni su: Ahmetašević Jasenka, Avdić Himzo, Pašić Esma i Pjanić Safet.

Sjednicu je zakazao i istom predsjedavao Edin Ibrišević predsjedavajući Vijeća, zajedno sa zamjenikom Seadom Gazibegovićem i sekretarom Zehrom Mujačić.

Zapisnik vodila Mevlida Naimkadić, a vršilo se i tonsko snimanje sjednice.

Pored članova Općinskog vijeća Gračanica sjednici su prisustvovali i: Općinski načelnik Nusret Helić, Općinski pravobranilac Jasminka Imširović, savjetnik Općinskog načelnika Azra Mustajbašić, šefovi službi za upravu Senaida Šaković, Zijad Dedić, Mustafa Bajić, komandir Policijske stanice Safet Ibrahimović, geolog Amer Džindo, direktori javnih preduzeća, javnih ustanova i javnih zdravstvenih ustanova, predstavnici firmi, predstavnici Plenuma Gračanica, građani Galib Avdić i Šehzada Salihbašić, te predstavnici sredstava informisanja.

Predsjedavajući Vijeća je pročitao dnevni red vanredne sjednice Općinskog vijeća Gračanica, koji glasi:

1. INFORMACIJA O PRIRODNOJ NEPOGODI OD BUJICA, POPLAVA, KLIZIŠTA I GRADA KOJA JE POGODILA PODRUČJE OPĆINE GRAČANICA U AVGUSTU 2014. GODINE I PODUZETIM MJERAMA NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA.
2. IZVJEŠTAJ O PROCIJENJENOJ ŠTETI OD PRIRODNE NEPOGODE KOJA JE UZROKOVALA POJAVU POPLAVA, KLIZIŠTA I LEDA NA PODRUČJU OPĆINE GRAČANICA U PERIODU 17. 06. 2014. – 01. 09. 2014. GODINE, SA PREGLEDOM UKUPNIH ŠTETA OD MAJA DO AVGUSTA (SVE TRI PRIRODNE NEPOGODE).

Prešlo se na rad po predloženom dnevnom redu.

TAČKA 1

INFORMACIJA O PRIRODNOJ NEPOGODI OD BUJICA, POPLAVA, KLIZIŠTA I GRADA KOJA JE POGODILA PODRUČJE OPĆINE GRAČANICA U AVGUSTU 2014. GODINE I PODUZETIM MJERAMA NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA.

Uvodno obrazloženje, a i uz elektronsku prezentaciju dao je Općinski načelnik Nusret Helić:

“Poštovani predsjedavajući, radno predsjedništvo, uvaženi vijećnici, mediji i gosti, ja vas sve skupa pozdravljam i želim uspješan rad na današnjoj sjednici Općinskog vijeća.

Mi smo za današnju sjednicu pripremili Informaciju o prirodnoj nepogodi od poplava, klizišta i grada za vrijeme avgusta mjeseca, obzirom da smo ono što se dešavalo u maju imali priliku razmatrati kroz Izvještaj o štetama, ali smo kroz ovaj materijal obradili poduzete mjere za svo vrijeme prirodne nepogode od maja do kraja avgusta.

Kada smo pomislili da je najgore prošlo i kada smo počeli raditi na sanaciji posledica nepogode iz maja, našu općinu je ponovo u dva navrata avgusta mjeseca pogodilo strašno nevrijeme 5/6. avgusta obilne kiše i poplave, 23/24 obilne kiše, poplave i grad.

Tog 5-og na šesti izlili su svi vodotoci, pojavili se bujičasti potoci i voda sa svih strana, te su poplavljeni privredni i stambeni objekti, poljoprivredno zemljište, oštećeni ili uništeni infrastrukturni objekti (mostovi, putevi i drugo).

Najteže je bilo u Gračanici, Donjoj Orahovici, Rašljevi, Miričini, Stjepan Polju, Pribavi, Gornjoj Orahovici, Lukavici, Škahovici i drugim.

Odmah je evakuisano zbog poplava i klizišta 20 porodica i privremeno smješteno na druge lokacije i objekte, dok je takođe privremeno evakuisano na više spratove preko 300 porodica, poplavljeno je preko 120 privrednih objekata i oko 1.200 hektara poljoprivrednog zemljišta.

Preliminarne štete su iznosile oko 25 miliona. 23/24 avgust-ponovo poplave i ono još gore grad.

Donja Orahovica i dijelovi Miričine i Rašljeve su ostali bez krovova. Oštećeno je 1.629 stambenih objekata, Osnovna škola u Orahovici sa fiskulturnom salom, dom kulture, više trgovačkih objekata i nekoliko stotina pomoćnih, kao i totalna šteta na poljoprivrednim usjevima.

Dalje, tokom avgusta i dijela septembra svaka kiša je dovela do novih plavljenja i oštećenja infrastrukture.

Opštinski štab Civilne zaštite je bio u stalnom zasjedanju i rukovodio akcijama zaštite i spašavanja. Održao je 27 vanrednih sjednica, donio 205 akata - od toga 92 naredbe o angažovanju snaga i sredstava za spašavanje ljudi i materijalnih dobara, kao i o hitnom otklanjanju posledica izazvanih prirodnom nepogodom od poplava, klizišta i grada.

O kojim je aktivnostima riječ vidjeli ste u Informaciji koja vam je dostavljena.

Šta smo uradili i poduzimali takođe stoji u materijalu, ali ću samo podsjetiti na najvažnije.

Po naredbama Opštinskog štaba je angažovana mehanizacija gračaničkih firmi: JP „Komus“, „Roading“, „Kamenolom Drijenča“, „Transport i mehanizacija“, „Gramat“, „Zlatno Polje“, „Angrad“, „Sagra“, „Boskom“, „Zeka komerc“, „Iskopi“, „AB Gradnja“, „Nisko gradnja“ i drugi.

Mehanizacija je angažovana u gotovo svim mjesnim zajednicama, zavisno od prioriteta i to na sanaciji klizišta, puteva, čišćenja odrona, vodotoka i drugo.

Crveni križ je u koordinaciji sa Štabom Civilne zaštite i centralnim skladištem

prikupljao i distribuirao pomoć najugroženijim građanima. Aktivne su bile i pojedine humanitarne organizacije, građani i privredni subjekti.

Veterinarska stanica i Dom zdravlja su dali puni doprinos u dezinfekciji poplavljenih javnih objekata, privrede i građana. Policijska uprava je takođe dala veliki doprinos iz svoje nadležnosti, u svemu ovome.

Vatrogasna jedinica je bila svo vrijeme mobilna i angažovana na evakuaciji, ispumpavanju i pranju poplavljenih objekata i terena.

Općinske komisije su efikasno obilazile teren, vršile procjenu šteta i pripremale potrebne izvještaje. Ostvareno je preko 4.000 prekovremenih sati.

Vlasnici preduzeća i uposlenici su dobro organizovanim aktivnostima spriječili nastajanje većih šteta na svojim objektima, te brzo uspostavljali proces proizvodnje.

JP „Komus“, „Vodovod“ i Gračanička Elektrodistribucija su efikasno djelovali, svako iz svoje nadležnosti, te su u vrlo kratkom vremenu obezbijedili odvoz smeća, napajanje strujom i vodom. Govorim o našoj Elektrodistribuciji, ne o Elektroprenosu.

Pomoć koja je stizala rezultat je i naših dodatnih aktivnosti, pravovremenih informisanja, aktivnosti naših i drugih medija i kvalitetne prezentacije stanja.

Ja koristim priliku da se zahvalim medijima na kvalitetnom praćenju stanja i davanju pravih informacija i za građane i za potencijalne donatore.

Vi ste vidjeli iz Informacije koja su sredstva do sada i od koga pristigla.

Osim sredstava Vlade F BiH, Vlade TK-a, Muftijstva Tuzlanskog i ostalih donacija, privatnih i privrednih subjekata jučer su pristigla i prva sredstva od Fonda za nastradale u iznosu od 120.000 KM za porušene i oštećene stambene objekte. Stiglo je i nekoliko odluka o kriterijima, mjerilima i načinu raspodjele ovih sredstava Fonda.

Ukupno do sada pristigla sredstva, računajući oba fonda je nešto više od 1 milion KM. Do sada je na sanaciju utrošeno više od 650.000 KM, uz napomenu da mehanizacija i dalje radi na terenu.

Završili smo u međuvremenu idejna rješenja i predračune za sanaciju mostova u Rašljevi, Džakulama, Prijekom Brdu i izgradnji pješačkog mosta Luke - Sportska sala, sanacija klizišta Halilčevići, u Malešićima, a u izradi je i za klizište Avdići - Škahovica. Treba započeti sanacija pokidanih puteva za Rašljevu jer gore još izvođač koji je određen nije bio u mogućnosti pristupiti tako da je jedino ova komunikacija još uvijek djelimično u prekidu.

Dobili ste uz Informaciju prijedlog zaključaka i mjera koje treba da ublaže posledice prirodne nepogode i stvore preduslove za kvalitetniju odbranu i prevenciju od novih. Važno je da se oni ne ponove.

U tom pravcu treba poduzimati sljedeće:

1. Završiti započete procedure dodjele placeva za građane Lukavice kojima su porušene kuće i doznačiti prva sredstva od 100.000 KM za sve one koji su ostali bez domova. Izvršiti raspodjelu preostalih sredstava kako budu dolazili uključujući i ova sredstva koja su juče stigla. U toku su ti procesi, konkurs je raspisan i građani dostavljaju brojeve računa na koje će se uplatiti sredstva. I prema prijedlogu Komisije donesena je Odluka da za ovih 30 najkritičnijih porušenih objekata, za stanovnike izdvoji po 3.000,00 KM, a za još dva po 2.000,00 tako da će ta sredstva biti ovih dana. Takođe negdje još oko 200.000,00 KM na računu za stradale od grada. To su namjenska sredstva. Izvršili smo raspodjelu potrebnog crijepa, a ovih dana će se krenuti sa raspodjelom sredstava za one koji su uspjeli prije pokriti kuće ili se snašli.
2. Nastaviti i završiti produblјivanje i čišćenje vodotoka II kategorije. Najkritičnija je Sokoluša ali tu je i Drijenča i vodotoci u Donjoj Orahovici, Lukavici, Rašljevačka Rijeka i druge.

3. Pristupiti sanaciji do sada nesaniranih puteva i mostova (Rašljeva, Džakule, Gornja Miričina, Lukavica, Gornja Orahovica, Škahovica i dr.) i obezbijediti nesmetano odvijanje saobraćaja.
4. Sačiniti elaborat i zajedno sa nadležnim kantonalnim ministarstvom i inspekcijom pristupiti utvrđivanju stanja riječnih korita, obala i zaštitnog pojasa. To je ono što je i dugoročni zadatak i ono što smo svi u ovom svemu konstatovali da je ljudski faktor dosta pridonio, sužavanjem ili atakom na javna dobra.
5. Pripremiti elaborate, projekte i druge podatke o klizištima, te utvrditi prioritete sanacije. To podrazumijeva i uspostavljanje katastra klizišta i na tome se radi.
6. Postojeće stanje na terenu pokazuje da bi u okviru službi morali imati i stručnjaka geologa koji bi pratio stanje klizišta na terenu, predlagao poduzimanje mjera i davao rješenja. Definitivno je potvrđeno da je naša općina trusno područje i jedna od najkritičnijih kad su u pitanju klizišta, što zna i ovdje prisutni stručnjak. Mislim da ga moramo imati.
7. Hitno pristupiti sanaciji oštećenog reguliranog dijela korita Sokoluše i tražiti sredstva za nastavak regulacije do ušća Sokoluše u Spreču, čime bi se izbjegla opasnost od poplava. I to je jasno i nama laicima, da smo imali to korito do kraja nebi bilo plavljenja privrede, bile bi manje štete. Veličina tog projekta nije velika da ne možemo u tom pravcu smo dali i prijedlog Vladi TK za kredit na zaduženju, a iz naknada za vodoprivredu.
8. Građani snose dio odgovornosti za neke od posljedica prirodnih nepogoda i dio su rješenja. Zbog toga treba pokrenuti široku kampanju za drugačiji odnos prema vodotocima, propustima, putevima, odlaganju i bacanju smeća, generalno odnosu prema javnim dobrima.
9. Analizirati, aktuelizirati i ažurirati postojeće planove zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i učiniti ih operativnijim. U tom pravcu sigurno se moraju mijenjati odgovarajući zakoni.
10. Očekuje se veća solidarnost svih u obezbjeđivanju sredstava za saniranje posljedica prirodnih nepogoda i poduzimanju mjera za preventivu. Svjedoci ste a evo vidjeli ste u Informaciji, da smo malo, gotovo nikako, prikupili sredstava od dnevnica i slično, priloga od pojedinaca, ako se izuzme općinska administracija koja je uplatila odmah po jednu dnevnicu. Ali evo u zadnje vrijeme tome idu i neka javna preduzeća.
11. Nastaviti vršiti pritisak na više organe vlasti i institucije da poduzmu mjere i radnje iz svoje nadležnosti:
  - Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalni vodoprivredni inspektor i Agencija za vode sliva rijeke Save da preduzmu sve mjere iz svoje nadležnosti i da na vodotoku rijeke Spreče, koji spada u vodotoke I kategorije da izvrše sve planske radnje zaštite od vodotoka do izrade regulacije rijeke Spreče, kako bi zaštitili stanovništvo, stambene, poslovne i infrastrukturne objekte, kao i poljoprivredno zemljište u dolini rijeke Spreče od poplava.
  - Kantonalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Kantonalni vodoprivredni inspektor da preduzmu sve mjere iz svoje nadležnosti na vodotocima rijeka, koje spadaju u vodotoke II kategorije, uključujući zaštitu vodotoka i izradu planova regulacije.
  - JP Spreča da hitno pristupi detaljnoj analizi postojećeg rada i ispuštanja vode na brani HA Modraca kako bi se postigao veći efekat zaštite od poplava, kao i poslovima hitnog čišćenja akumulacionog taloga, kako bi se omogućio veći prihvata vode.
  - Elektroprenos BiH da poduzme aktivnosti na zaštiti od poplava trafo stanice koja se nalazi u plavnom području rijeke Spreče i koja snabdijeva električnom energijom općinu Gračanica i Doboj Istok.

-JP Ceste Federacije BiH da odmah nastave radove na rješavanju problema odvodnih kanala za odvođenje površinskih voda, čišćenju zapušenih propusta i otklanjanju propusta koji su se pokazali nedovoljne propusne moći na potezu od Miričine do izlaza iz Stjepan Polja.

12. Predlažem da ove zaključke dopunimo sa još jednim. Da se prema Vladi Federacije BiH, odnosno Federalno Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva predlože slijedeći projekti koji će se finansirati iz odobrenih sredstava zajma Svjetske banke (679.000 KM) koja se ne mogu koristiti za stambene objekte, a treba do 30. septembra dostaviti Odluku, jer smo dobili kriterije Svjetske banke po čemu će se to raditi, predlažemo da se iz toga izvrši slijedeće:

-Sanacija korita Sokoluše.

-Sanacija 3 mosta u Rašljevi, most za Prijeko Brdo i Mehmedovići-Džakule i pješački most Luke-Sportska dvorana jer za to imamo pripremljena idejna rješenja i predračune.

-Sanacija klizišta Avdići-Škahovica i Ilidža- Soko. To su dva klizišta koja su uticala na stradanje puteva, i ima uslova da ti projekti prođu.

-Put za Prnjavor u Lukavici. To su ti prioriteti jer su najkritičniji i najbliži rješenju jer imamo projekte i danas bi nam pomogli ako biste to podržali jer su procedure složene. Predstoji nam puno posla, angažovanja, odricanja i samo ujedinjeni možemo dosta toga sanirati i popraviti. Neće nam biti nimalo lako, ali ako se angažujemo bit će bolje”.

Predsjedavajući Vijeća je otvorio diskusiju. Učesnici u diskusiji su:

Tursunović Esad:

„Odrilike, načelnik je ovdje poredao sve stvari kako treba. Nisam iz struke da bih mogao vagati te stvari, da li su ispravne ili nisu. Međutim u narodu je ovo malo sporo i tromo izgledalo sve. Sporo rješavanje stvari. Što se tiče izvođača, tu ne bih našao ni jednu krivicu, iz razloga što je Opština zatajila sa koordinacijom između izvođača i Opštine. Druga stvar, vezano za most koji je prouzrokovao veliku štetu. Taj most je na Lukama, i tu bih najviše okrivio Vodovod. Ni jednog trenutka nisu našli shodno da uklone cijevi. Most se trebao davno dignuti. Most je prouzrokovao veliku tragediju u Jadrini. Jadrina je ogorčena. S Ramizom sam svaki dan. Na početku su dolazile razne delegacije, razni gosti, obećavali su, čovjek je izrevoltiran. Došao je u fazu da ne zna šta dalje. Da li zatvorili firmu, da li sazivati medije, da li tužiti Federaciju, Opštinu. Stvarno je u teškoj situaciji. Tražim od službi da hitno posjetimo Jadrinu, da uradi Opština sve što treba i što je u mogućnosti da se toj firmi pomogne. Dvjesto pedeset ljudi je u pitanju. Načelnik je u pravu. Ovdje moramo jedinstveno djelovati, da pomognemo, a i načelnik malo da se potrudi da par tih sitnica koje imaju prema mjesnim zajednicama, koje tri, četiri mjeseca, nisu plaćane obaveze, da se raščisti, da se ne gleda ni s jedne strane političko djelovanje, i ti predizborni skupovi. Ljudi su u veoma teškoj situaciji, da ne tražimo poene preko naroda, narod je ugrožen, dobro ugrožen“.

Omerdić Mirza:

„Evo Eso je izašao i kazao gro stvari koje muče narod. Drago mi je što su ovdje većina direktora javnih preduzeća, s obzirom da oni čine onaj operativni dio funkcionisanja opštine. Svjedoci smo da su ove elementarne nepogode ugrozile dosta ljudi. Evo i privreda je u dosta teškoj situaciji, a ako je privreda u teškoj situaciji, to će se odraziti i na socijalnu kartu. Mene ovdje interesuje, s obzirom da sam u Izvještaju ovdje vidio da su angažovane određene firme, za izvršenje određenih sanacija, da li postoji podatak sa koliko tih kapaciteta raspoložemo na području općine Gračanica? Koje su to dakle firme? I evo ja bih im se

zahvalio na tome i mislim da bi mi to trebali napraviti jedan cjelovit program da se ti ljudi angažuju ugovorom, da saniraju i nadgledaju te kritične tačke. Dakle, da se to izvrši u okviru jednog sistema. Jer, nedaj bože da se ponovo desi i nastanu ove kiše, ponovo bi se dakle desile iste ili slične stvari. Ono što sam također htio da sugerišem odnosno da preispitam, dakle postoje određene stvari koje se mogu riješiti administrativnim putem. Eso je na jednoj od prošlih sjednica kazao problem u Stjepan Polju. Ja to navodim kao primjer, pretpostavljam da u svim Mjesnim zajednicama postoji. Ona rijeka, koja je izlila bi se mogla sanirati, samo da se riješe određeni imovinsko-pravni odnosi. Razgovarao sam sa desetak poduzetnika koji su spremni dati i novac, jer ljudi investiraju u to, kako bi spriječili dalje štete. Mi moramo ovdje pronaći način kako da riješimo te imovinsko-pravne odnose jer oni predstavljaju kočnicu. Dakle, ljudi su malo gurali te međe, rijeka je išla svojim tokovima, i to treba dakle rješavati. Zato možda nisu potrebna ni neka velika sredstva, jer će ljudi to isfinansirati. Na prošloj sjednici su također doneseni zaključci da su prioriteta putna infrastruktura, pa sam htio da pomenem Rašljevu, s obzirom da sam više puta gore bio, oni su odsječeni. Odsječeni u smislu da autobus ne može ići gore. Školska godina je u toku i mislim da je to stvarno prioritet. I treća stvar, htio bih da priupitam, nisam nigdje vidio, po kojim prioritetima, da li postoje prioriteta, koji ljudi su najugroženiji, dokle je došlo do sanacije, koliko ljudi nam je ostalo, pogotovo evo u pogledu crijepa u Orahovici, u Rašljevi? Koliko se crijepa podijelilo, odnosno koliko je još ljudi ostalo bez tog crijepa? Mi moramo pronaći način, po svaku cijenu, da se te stvari saniraju. Svako je vjerovatno pomagao na svoj način, ali evo da vidimo cjelovitu situaciju sa tim nekakvim stvarima, da se riješi, jer evo svakako ide i zima. Pogotovo šta će se desiti poslije zime, sam bog zna i o tome trebamo voditi računa“.

Vehid Osmanović:

„Klub vijećnika SDP-a je razmatrao ovu Informaciju i prije svega suosjećamo sa svima onima koji su ovim prirodnim katastrofama pretrpjeli materijalnu, duševnu i ljudsku i svaku ostalu posledicu. Tim ljudima je neophodna pomoć svih nas, kao i šire društvene pa i međunarodne zajednice. Kao što se vidi iz ove Informacije nesreće su nas pogađale u talasima, sa strahovitim posledicama. Iz ove Informacije se vidi da štete višestruko premašuju finansijske mogućnosti lokalne zajednice, a podrška viših nivoa vlasti je do sada skromna i usporena. I pored angažovanja svih raspoloživih resursa sa kojima Općina Gračanica raspolaže i koji su se angažovali na rješavanju prioriteta poslova, na raščišćavanju terena, posledica poplava, urušenih putnih komunikacija, zaštite stanovništva od zaraznih i drugih bolesti i druge aktivnosti. Mi svi i dalje trpimo posljedice katastrofe, a posebno građani koji su ostali bez krova nad glavom, a poneki bez svega što su u životu stekli. Stav kluba vijećnika SDP-a je da tim ljudima treba prioriteta i hitno pomoći, novčanim sredstvima zbog ubrzanja procedura na terenu. I da ljudi grade objekte po svojim potrebama i vlastitim željama. Teško će ljudi dobiti ono što su nekada imali, ali je naša obaveza, da dobiju vlastiti krov nad glavom. Ovih početnih sto hiljada maraka koji u ovoj Informaciji treba ubrzo da se podijele je kap u moru potreba, jer vidimo da je za sve ovo potrebno dva miliona i četiri stotine hiljada. Tako da trebamo prije svega praviti strategiju kako doći do tih sredstava od dva miliona i četiri stotine da bi svi ljudi koji su ostali bez krova nad glavom, ponovo imali vlastiti dom. Novčana sredstva u iznosu od cca 200.000,00 KM za stanovnike Donje Orahovice koja su namjenska treba početi što hitnije dijeliti po kriterijima koje utvrdi komisija u kojoj bi trebali učestvovati i predstavnici Mjesne zajednice Donja Orahovica i mislim da oni zaista najbolje poznaju situaciju na terenu u toj Mjesnoj zajednici. Klub vijećnika SDP-a podržava i svih jedanest zaključaka, zaključnih razmatranja koja definišu ovu oblast u smjeru ublažavanja, otklanjanja i sprečavanja novih katastrofa. Put ka ostvarenju cilja će biti dugotrajan i težak, ali mi drugog puta nemamo. Moramo se svi solidarisati i pomoći, svako na svoj način što je moguće više, da

se svi što je moguće više angažujemo u rješavanju posljedica i prevenciji od vjerovatno novih koji će nas prvom velikom kišom zahvatiti“.

Mešić Fadil:

„Nemam namjeru kod ove diskusije da nekog činim odgovornim iako smo pomalo svi odgovorni, pa ću citirati Izvještaj koji sam dobro iščitao. Visok vodostaj i snaga rijeke Sokoluše i Drijenče izazvale su plavljenje i štetu na objektima koji nisu bili plavljeni u maju mjesecu, a najteža situacija je, pa se dole nabraja u firmama, što je i kolega Eso govorio. Ja bih dalje nastavio, gospodine načelnice, da visok vodostaj, ali predhodno neočišćeno korito rijeke Sokoluše i Drijenče koje je i uzrokovalo plavljenje, moramo to priznati, na ovom dijelu. Kao suženost vodotoka rijeka, koje je očigledno ovdje evidentno, i to moramo što prije rješavati. Zatim, evo pokazalo se da, kako bi to rekao, mostovi koji su dosta uzročnici plavljenja i ovih naših površina i kompletno područje općine Gračanica, moramo otklanjati. Zatim građani koji stanuju u dijelu, nizvodno od „Ha mode“ do sportske dvorane, su svojim sredstvima pročistili korito i sa obje strane obale stavili kamen u vrijednosti po 5.000,00 KM. Pa pitaju da li načelnik razmišlja, i da li u ovom trenutku ima sredstava, da se ne radi kameni zid jer je to skupo. Evo i rijeka Jala u Tuzli je izgrađena od betona, pa je to jeftinije malo. Možda bi u tom pravcu trebalo razmišljati jer nova kiša koja se već iduće sedmice najavljuje imat ćemo istu situaciju. Da ne govorimo u toj dužini od sto metara, nastala je velika šteta u Jadrini, a evo kolega je spomenuo da je ta šteta bila oko šest miliona pa bi trebalo o tome voditi računa“.

Rahim Gadžić:

„Ovo koliko god da zamislimo da je ozbiljna stvar još je ozbiljnija nego što mislimo: Jednostavno, ko gleda ove slike ovdje, ko nije to doživio, a one mjesne zajednice i oni građani koji su doživili ličnu katastrofu, oni to najbolje znaju objasniti. Mi svi ćemo pričati a ako to nismo doživili, otići ćemo kućama i imamo mirne domove, imamo mirne puteve kojim možemo prolaziti, ali oni koji su izgubili kuće, koji su izgubili prilazne puteve, mostove, oni sami znaju ozbiljnost. Oni znaju kako je kad svaki dan u mjesnu zajednicu dođe 30 – 40 ljudi i traži nešto. I svaki dan se konstantno ponavlja ista priča. Tako vjerovatno dolaze i Općinskom načelniku, tako šefu Službe civilne zaštite i svima nama. Zato danas trebamo svi zajedno diskutovati, i što više diskutovati na kraju da dođemo do pravih zaključaka i do pravih stvari kako se istinski želi pomoći, i da se riješi na terenu. Da se riješe putevi, da građni mogu doći svojim kućama i da mogu oni koji su ostali bez domova, ako mogu, a ako ne možemo završiti čitav dom, da se bar jedan dio osposobi za stanovanje. Ja dolazim sa područja Mjesne zajednice Prijeko Brdo i ona je vjerovatno i u ovim a i u majskim poplavama najviše stradala. O tome sigurno zna svako ko je dolazio i vidio, o kakvoj se tamo situaciji radi. Ja više ne znam šta da kažem svojim građanima, jer su konstantno ista pitanja, kad će biti, zašto još nije, šta je uzrok? Pokušali smo i razriješili samo alternativni prilaz MZ. Bilo bi blokirano, autobusi nisu saobraćali petanest dana u Mjesnoj zajednici Prijeko Brdo. Kad smo to riješili nismo riješili ni jedan oko kuća nismo riješili vodovod Sijedi Krš, još i danas je kablo pruženo preko njiva, nije ukopano, zima se primiče a ljudi pitaju kad će nešto biti? Ja više stvarno nemam odgovora. Dok smo to riješili pojavilo se ogromno klizište na Monju, a tamo gravitiraju Mjesne zajednice Prijeko Brdo, Trnovci i Džakule, Buk i jedan dio Doborovaca. Da bi naši učenici došli u srednju školu, oni moraju nekim putem da idu. Regionalni putni pravac Gračanica-Srnice, svi znamo jer smo većina imali priliku da idemo tom komunikacijom, koliki su odroni na tom putu, na području Mjesne zajednice Doborovci na izlazu prema Srnicama, tako da je nemoguće uspostaviti saobraćaj u zimskom periodu. Ne postoji mogućnost saobraćanja autobusa tim dijelom puta. Monj na neki način, do zimskog perioda, mora biti broj jedan, na svim brojevima što postoje za rješavanje, a prije svega zbog

naše djece. Ako se to ne riješi, naša djeca ne mogu doći u školu. Nema više alternative. Alternativa je put Biberovo Polje – Srnice, nema više toga, put je uništen potpuno i ne može uspostaviti saobraćaj za teška vozila. Znači mi se tu moramo maksimalno uključiti svi, i zato sam u početku i kazao da je ovo toliko ozbiljno i koliko god mislimo da je ozbiljno, stvar je još ozbiljnija i u istu se moramo što više uključivati. Ako treba da sjedimo čitav dan, pa i sutra da nastavimo sjednicu, samo da nađemo rješenja, da pomognemo ljudima i da pomognemo u odblokiranju svih MZ. Tražimo rješenja svi zajedno, na spominjući politiku i njoj slično, jer mi trebamo vratiti život našim građanima. To je broj jedan, a ostalo je sve drugo. Molim vas, nemojmo danas preko koljena prelomiti ništa, da pokušamo naći rješenje koje ćemo moći realizovati na našem terenu. Građani moraju znati da ćemo im pomoći kao i kako i na koji način. Ja sam očekivao prisustvo predsjednika Vijeća Mjesne zajednice, kako bi i oni bili uključeni u rješavanje veoma ozbiljnih stvari. Može se naći rješenje i svi se trebamo angažovati, ne baviti se samo poslasticama, nego i uzrocima, a ovo i jeste sjednica vanrednog karaktera i o tome se mora raspravljati. Zbog čega je došlo do ovolikog broja klizišta, vjerovatno ima odgovornosti i od strane građana koji nisu uradili kanalizaciju kako treba ili nikako, ali je stvar gotova. Oni su izgubili puteve, kuće, mi se bavimo poslasticama ali treba se baviti i uzrocima. Mi smo u jednom zaseoku, u Džinićima započeli gradnju jedne kuće, moram i to da kažem jer su se pojavili donatori. Radi se o kući Džinić Zuhre, koja je samo započeta, kako bi se radilo dalje i ovo je prilika da se zahvalim izvođačima, Hasanu koji je dao besplatno da radi mašina na iskopu, a ujedno se zahvaljujem i svima drugim koji dolaze i koji će pomoći Mjesnoj zajednici Prijeko Brdo, kao i svim građanima na području općine“.

Pjanić Safet:

„Reći ću par stvari vezano za ovaj Izvještaj i ovu Informaciju. Ja bih se osvrnuo na dvije stvari kad su u pitanju ove štete na opštini i reći ću za dva dijela grada, dvije Mjesne zajednice a to su Lendići i Lipa. Gdje god nisu dobro i kvalitetno urađene te komunikacije došlo je do velikih šteta i do šteta koje, evo da kažem nisu ovdje ni uvrštene jer su napravljene u zadnjih par dana. Prvo u Lendićima gdje god nije napravljen dobar spoj asvalta i betona ušla je voda i tu je šteta. Ja ne znam kolika, vjerovatno značajna, a drugo na Lipi, gdje je to teren zahtijevao nisu uradili tzv. ringu-ringolu i isto tako je došlo do skidanja puta u dužini od dvadeset metara. Juče sam bio sa građanima koji su se angažovali i sami skupili jedan dio para, ja sam dao jedan dio cijevi i zaista su ogorčeni na Opštinu. Ja bih ovo rekao, prije svega načelniku i ostalim, kad se rade ove stvari, a i zadnji put na Vijeću sam govorio, daju se velike pare za nadzor i kontrolu, a opet dolazi do velikih propusta u kvaliteti i put i jedan i drugi su nakon godinu dana popucali. Sad je to uradila voda šta je htjela. Drugo, kad se rade ovakve stvari, mislim da, načelnice treba posvetiti pažnju oko izrade kanala prije svega sad na Lipi i Lendiće, jer ti nadzori koje je neko radio i ne znam na koji način su stvorile od njiva, šljunkare. Tako imamo tri njive na Lendićima i Lipi i sav nasip je odnešen na njivu tako da je još veća šteta. Znači prvo se treba posvetiti čišćenju kanala a onda nasipati itd. U ovoj Informaciji i Izvještaju nekih većih primjedbi nema sem, moja lična primjedba kao vijećnika je na stranici broj 7, gdje tamo kad ste angažovali radnu snagu i sredstva ste napravili 4.000 prekovremenih sati i niste to uvećavali po Zakonu o radu. Mislim da ta rečenica nije trebala, jer i ja sam u svojoj firmi angažovao deset ljudi u sve tri poplave. Radili su po pet dana dan-noć, napravio sam dežuru i samo sam imao jedan, da kažem bespravno urađen potporni zid, sa gornje strane od Hajdarovca i nisam doživio ono što je doživila Jadrina. Nedao bog nikom, ali imao bih veću štetu nego Jadrina jer bi dva pogona bila poplavljena u visini od dva metra vode. Nemam primjedbu na izvještaj jer to su radili ljudi od struke, od zanata i ovo što je napisano tamo u zaključnim razmatranjima, mislim da to treba sve i decidno i uraditi, ali moj savjet je da se samo to uradi što je moguće brže jer vjerujte nema puno vremena i uglavnom su oči u vas uprte. Doći će brzo i oktobar i novembar, a ako ljudi ne budu imali kud

i gdje, onda će ovdje biti puno polemike oko toga, a ja ne bih želio biti sudionik tome i gdje god mogu pomoći, pomažem, ali mislim da treba brzo, jer se bojim da neće biti kasno i onda će biti puno problema. Mislim da je sad najpreče put i kuća. Jer ima ljudi koji nemaju puta pa nemogu ni do placa. Ima i takvih stvari. Znači zaista, ovaj Izvještaj ima dobar statistički opis, šteta je visoka. Belaj je zaista veći nego što mi mislimo. Ima šteta koje nisu ni procijenjene, koje nisu ni obrađene. Ima dva poljoprivrednika u Lendićima gdje ljudi ne mogu do kuća. Niko nije dolazio, jednostavno se naspe kamion materijala a to nakon dva sata propadne i tako ostane. Znam da je velika potražnja i vozila i ljudi, ali vas molim kao čovjek, ovaj dio terena poznajem, i bio sam juče na terenu, ljudi su zaista ogorčeni, traže pomoć, šta se može uraditi, da se uradi, ali nemojte da čekaju. Mi nećemo biti dio tima ukoliko dođe do odgovornosti zašto se zakasnilo i molim vas da se traži, aplicira i obezbjeđuje donacija za to“.

Hasić Mujo:

„Evo gdje se sada nalazimo, nakon ovih elementarnih nepogoda, i što vidimo koliko smo ustvari nemoćni. Ove štete prevazilaze mogućnosti i Opštine, i Kantona i Federacije i Države. I ovolike štete što se procjenjuju u Federaciji, oko dvije milijarde maraka, na području općine Gračanica blizu osamdeset miliona maraka, to je zaista ono za koje treba tražiti odgovor kako sve to srediti. Ja ću ovdje iznijeti jednu ideju koja bi se mogla u narednom periodu možda realizovati. U razgovoru sa određenim brojem pravnih lica, među kojima su neki bili i pogođeni ovim poplavama u maju i avgustu, da se u nekom od narednih perioda formira Fond za prevenciju i uklanjanje posledica elementarnih nepogoda. Način punjenja, povećati komunalne takse pravnih lica za 100 %. Uvesti posebne naknade na vodu, po jednom kubiku, donacijama pravnih lica i primicima sa viših nivoa vlasti. Znači da se formira poseban fond, sa posebnim žiro računom gdje bi upravljačku strukturu ušli predstavnici lokalne zajednice, pravnih lica i predstavnici struke. Predpostavka je moja da bi se godišnje moglo skupiti oko petsto hiljada maraka. Ja zaista smatram da je ovo put kojim mi moramo ići da bi ovo sve sanirali, jer smo došli evo u situaciju da mnogo ne možemo uraditi zbog toga što nemamo dovoljno sredstava. Drugo, što bih predložio načelniku, a da Općinsko vijeće o tome donese odluku jeste, ako nema dovoljno sredstava, da se Opština zaduži kod izvođača radova ili dobavljača. Da rok plaćanja bude do 31. 12. 2015. godine, naravno da to sada ne bude naduvavanja cijena koje su znatno veće od cijene kapitala. Ja mislim da ima izvođača radova koji bi mogli prihvatiti takav način plaćanja. Ovo prvenstveno govorim iz razloga što se očekuju sredstva iz nekih fondova viših nivoa. Evo moram i da izrazim, da kažem svoju žalost što se jako mali broj pravnih lica odazvao za uplatu novčanih sredstava na poseban fond. I na kraju da napomenem da dobar dio krivice za ove elementarne nepogode ili posledice koje su nastupile usled njih, snose sami građani. Jednostavno niko neda vodu kroz svoje, niko neće da kopa propuste i jarkove. Svi očekuju od Civilne zaštite i Opštine da im dođu i urade onaj dio posla koji bi oni jednostavno mogli za sat ili jedan dan uraditi. Ali eto to je tako, to smo mi i to nam se zato i vraća“.

Tursunović Esad:

„Zahvaljujem se kolegi Hasiću i veoma je dobra ideja vezano za te fondove, da se malo ta opštinska administracija raščahuri. I još bih ja dopunio na ovo sve da malo povedemo reda, i tu sigurno možemo, dosta sredstava uzeti iz javnih preduzeća, kojima opština gospodari. U samoj javnoj nabavci sigurno, ne mogu tvrditi odgovorno, ali pouzdano znam da ta preduzeća, vodovod i dr., da kupuju stvari bukvalno, fiktivno sa tri narudžbe sa tri ponuđača, i tu ćemo sigurno uštediti na takvim stvarima, dvadeset, trideset hiljada na godišnjem nivou. Ne samo Vodovod, Dom zdravlja, Komus. Dom zdravlja i bolnica nisu u nadležnosti Opštine, ali imamo i druge, tako da i tu povedemo računa. Veoma dosta nam se para troši gdje ne treba. I još jedna stvar, vezano za ovu trenutnu situaciju, ljudi trebamo biti skromni, racionalni, da se

odrekujemo svi svih svojih grant sredstava koja smo dobili, domova kultura i nekih bezveze stvari, a koji nam apsolutno nisu potrebni u ovoj situaciji, da pomognemo Lukavici, Prijekom Brdu, Orahovici, Rašljevi itd.“

Almedin Devedžić:

„Evo ja sam pomno slušao načelnikov izvještaj i gledajući ove slike, koje je naš magistar upriličio da vidimo, vidim dosta slika iz Lukavice nažalost, koja i nakon četiri mjeseca i dalje čeka. Želim da kažem da tamo postoje ljudi koji još čekaju pomoć Općine, Kantona, Federacije i ostalih koji mogu da pomognu. Čekamo a ne znamo šta da radimo, koga da pitamo, od koga da tražimo pomoć hvala Bogu, krenula je gradnja kuća. Jedna kuća je pri kraju i hvala donatorima odnosno čovjeku koji je pokrenuo te aktivnosti. Krenulo je i razmjeravanje placeva, ljudima koji su ostali bez svojih domova. Međutim, to dosta sporo ide. Znam proceduru zakonsku i sve što ide. Koristim ovu priliku da se sve te stvari ubrzaju i sve ono što je do opštinske administracije da se sve prepreke uklone kako bi se krenulo u izgradnju tih kuća. Govorim o prioritetu broj jedan a to je gradnja iz kuća koje treba hitno početi graditi. Da bi se one počele graditi potrebno je napraviti put. Zaključak komisije je bio da se taj put prema placevima što hitnije uradi. Međutim još nema pomaka za to. Evo načelniče službe su tu, rekli ste da se obratimo i službama i trebamo hitno krenuti da se taj put napravi. Nema tu puno posla, treba ucijeviti kanal, napraviti nasip i završiti imovinsko-pravne odnose sa čovjekom koji je spreman da to proda, odnosno prostor koji je potrebno uzeti za taj put. Dakle, to moramo pod hitno, načelniče raditi. Dalje, putevi u Lukavici, vjerujte i druga poplava i treća poplava, naša djeca su krenula u školu ponovo preko klizišta, ponovo preko mostova koji su zakrenuti do kojih je pristup sa glavnog puta totalno odnešen. Šta ćemo s time? Kad ćemo početi popravljati te puteve? Vijeće Mjesne zajednice trudi se svim silama, pokušava sa svim mogućim stvarima, donacijama, pomoći i opštine koja nam je u velikoj mjeri pomogla. Dala je mašine, međutim omjeri katastrofe koja nas zadesila su takvi da nama i dalje treba pomoć. Evo koristim priliku načelniče, hitno dakle hitno da izdate naredbu, kako bismo spasili put koji će predpostavljam za mjesec dana ponovo biti jedini put za hiljadu ljudi gore, obzirom da put koji smo napravili u dužini 700 metara neće izdržati još mjesec dana. Zbog velikih kiša, poplava, nanosa i bujica ukoliko se hitno ne sprovede ova procedura i da se taj put konačno zbrine, neasvaltira sredstvima koja su planirana iz grant sredstava, ne iz sredstava sanacije klizišta i puteva koji su porušeni nakon toga. Znači načelniče moramo krenuti hitno u proceduru kako bi se taj put asvaltirao, inače ga za mjesec dana nema. Dalje, sanacija vodovoda, škola, ambulanta, svi privredni objekti, domaćinstva njih tristo koji su pripojeni na taj vodovod i ostale vodovode, devastiran je. Privremeno su priključeni na vodovod iznad zemlje i koristim takođe ovu priliku da zamolim, da se ubrzaju procedure, da se tenderi ubrzaju, da se ide u kreditna sredstva banke i kreće u rekonstrukciju tog navoda. Inače do zimskog perioda ostat ćemo i bez vode. Dakle, moramo krenuti s mrtve tačke. Nažalost, mi nešto uradimo, ali ponovo nam problem naprave klizišta, jer su još klizišta aktivna u Lukavici. Mi ne možemo dopustiti da naša djeca idu još preko klizišta, a baš se trudimo da ih popravimo. Poplave su donijele veliki broj mina, a naša djeca idu u školu preko rijeke, preko mostova, a Lukavička rijeka je donijela mine iz područja Skipovca. Dakle, moramo pod hitno reagovati kako bi donekle normalizovali život u Lukavici i ponovo napominjem, mi tamo još čekamo. Čekamo na pomoć, ne znam dokle ćemo još čekati. Ovih sledećih mjesec dana se pod hitno moraju sprovesti mjere koje predlažem. Dakle, zaštita glavnog puta i asvaltiranje alternativnog puta, inače sve ovo što smo do sada uradili bit će bezvrijedno. Hvala“.

Senad Selimović:

„Postavljam pitanje načelniku, Vijeću, komisiji, kako riješiti putni pravac preko Monja? Monj je u jako teškom stanju, saobraćaj preko Monja je skoro nemoguć. Šta uraditi sa cestom preko Monja? Čekati da se situacija stabilizuje, do kada ćemo čekati? Preko Monja svakodnevno saobraćaju autobusi sa đacima, radnicima i putnicima. Mnoga putnička i teretna vozila idu preko Monja. Tamo živi preko tri hiljade ljudi. Treba što hitnije uraditi sanaciju klizišta preko Monja, ili preusmjeriti sav saobraćaj na putnu komunikaciju od Prijekog Brda, Trnovci, Džakule, Biberovo Polje, Srnice, Doborovci, Gračanica. Ali treba da znate da i taj putni pravac treba sanirati na dva-tri mjesta i skoro da autobusi ne mogu prolaziti. I taj putni pravac je u kritičnoj fazi. Pitanje jedno je, postoji li mogućnost da se i putni pravac preko Monja uvrsti u projekat za apliciranje sredstava od Vlade BiH i od Svjetske banke? Eto toliko“.

Čamdžić Mirsad:

„Načelnik kaže fino da se trebamo svi ujediniti, a neko dobacuje u jedinstvu je snaga, nisu ništa pogriješili, poslije dvanaestog oktobra sve je to jedno te isto. Možda treba imati rješenje. Ja sam se javio samo zbog jedne male intervencije, ali evo inicirao me vijećnik Mujo Hasić. Uglavnom, sve što smo do sada čuli, jesu argumenti naših ljudi koji dolaze iz raznih dijelova naše opštine, koji svjedoče o jednom stravičnom stanju i o jednoj vrlo ozbiljnoj situaciji koja nas je zadesila. A u kakvom mi društvu živimo najbolje govori, ilustruje Mujina konstatacija da oko dvije milijarde štete je samo u Federaciji. Jedna analiza saopštava javno u medijima da se u našoj zemlji svake sekunde ukrade 47,00 KM. Znači 47,00 maraka javnog novca nestane u korupciji pa su to pomnožili sa 60, pa sa 365 i na kraju je ispalo da se pet milijardi i devesto miliona KM ukrade godišnje. Znači kamo sreće da nam državni novac i javni novac ne potone ovako, tri puta bi mogli ovo sve sanirati. A možda je to i odgovor zbog ove uspostavljene solidarnosti, ovakav odnos vlasti prema građanima i javna krađa. Možda je zbog toga izostala i solidarnost pa su se ljudi iskvarili. Ja sam se javio sa željom da samo kažem, jako mi je žao ovo što je Eso govorio. Velika bolna tačka jednog preduzeća, a to je Jadrina koja je bez ikakve tranzicijske ili privatizacijske ili bilo kakve druge mrlje sve završila vrlo odgovorna firma koja poštuje svoje radnike, penzionere. I ovo što je Esad kandidirao mislim da nam Jadrina i treba biti u nekoj vrsti fokusa. Na stranici 7,8 i 9. Izvještaja nigdje nema Radio Gračanice pomenute među javnim ustanovama i javnim preduzećima. Ovo govorim samo stoga, u drugoj tački se već spominje, pa da stoji radi ispravljanja eventualne greške a mislim da uradila i ona veliki posao. Neko je npr. spominjao neke citate, mislim da je Pjanić, a to je i ovo, angažovanje općinskih službi na primjeru prijava građana. Mislim da je to uredu i da ste angažovali, ali da je trebalo pomenuti i Radio Gračanicu, samim tim što se uvijek stidljivo govori i o BKC-u. Ispravite me ako griješim, to je jedna javna ustanova u kojoj svi radnici privatnim automobilom obavljaju javne poslove, pa eto da znate i to. Samo još da prokomentarišem ovo na strani 22. tačku 11 – nastaviti vršiti pritisak na više organe vlasti. To jeste odlično i treba nastaviti, međutim plašim se da ovo neće biti samo još jedna floskula da trebamo vršiti pritiske, da se trebamo obratiti svima, međutim konkretno nemamo ništa, još uvijek nemamo nikakvih akcija oko trafo stanice, nekog odgovora od Elektroprenosa. Možda bi ovo načelniče, trebalo konkretnije staviti, ko je zadužen da šta radi, da, kako popularno kažemo, lobira, koji sektor, kako nebi ovo samo ostalo, mrtvo slovo na papiru. Toliko i Hvala“.

Gazibegović Sead:

„Ovdje smo čuli da moramo naći rješenja, da moramo se potruditi, da moramo napraviti ovo, da moramo napraviti ono. Ja ne bih davao nikakve ideje i prijedloge, samo bih podsjetio na tri stvari, koje sam pročitao, čuo, pa malo i provjerio koje kazuju gdje možda jeste jedan mali segment rješenja, bar početni. A ovi dok mi uhvatimo tih 5,5 milijardi što se krađu i ako od

njih budemo čekali sanaciju, bogami ćemo se sigurno načekati. U Izvještaju bih pročitao dvije rečenice, kolege odnosno magistra Džinde, koje govore o nekim stvarima ovdje: „Nakon desetina dana provedenih na terenu ipak ostaje moja stručna i lična žal za dosta rezervisanom odnosu građana prema vlastitim problemima i relativno mala spremnost da uz stručne savjete pomognu kako sebi, tako i zajednici u kojoj žive. Bojim se da vremena koja dolaze, nose nove probleme i iskušenja, te traže da damo vlastiti maksimum kako bi se tome na što kvalitetniji i efikasniji način suprostavili“. Mislim da je prilično jasno. Dalje, moglo bi se vezati na ovo, da vidimo ono što mi mižemo uraditi, koliko smo uradili, da vidimo kakav je odziv bio za ove, što je zakonom regulisano, a mislim na odbijanje tih šest dnevnica u Fond solidarnosti. Koliko se nas iz preduzeća dobrostojećih javilo, koliko onih koji imaju dobro pristojne i dobre plate, odazvalo tome. Evo da krenemo od Opštine, Doma zdravlja, Bolnice, Elektroprivrede, Komusa, pa škola itd., a uporno samo govorimo, trebamo naći rješenje. Ovo je samo jedan mali dio, ali za početak, možda bi išlo. Dalje, opet ne da ja dijelim savjete nego sam pročitao članak jednog ekonomskog analitičara nedavno, vezano za ove poplave gdje analizira koliko se od šteta koje nastanu u ovakvim situacijama, na zapadu na koji mi stalno upiremo oči, naplati od osiguravajućih društava, a koliko se naplati kod nas. Kod nas se ne naplati gotovo ništa, jer ljudi nisu spremni osigurati bilo šta. Ljudi imaju ogromne firme a osiguranja su neka minimalna. Ljudi su spremni napraviti kuću na tri sprata, opremiti je za buduće generacije, djecu i unuke, a nisu je spremni osigurati i onda kad led pohlupa krov, kad poplava uradi svoje, pomagaj načelnice, državo i ostali. Mujo je spomenuo privredne subjekte sa svojim uplatama u Fond solidarnosti i ima toga još puno i puno. Ima još nekih stvari koje bih rekao, ali bojim se da će izazvati diskusiju, vezano za odricanja“.

Begović Rukija:

„Evo kad smo kod ovih svih elementarnih nepogoda, znate šta se desilo sa mojom firmom, gdje ja radim, u Jadri. I svi znamo da Opština kao Opština nije ni u mogućnosti da pomogne, niti je pomogla. Šta je sa Federacijom i sa Tuzlanskim kantonom? Imam informaciju da su svi došli, svi ministri i na kraju krajeva su rekli, pa šta, uzmite i otidite na biro zaposlite, niko ništa nije preduzeo, da detaljno, precizno riješi. Da da neko idejno rješenje, da se pomogne. Jednostavno ne mogu da ćutim, kad je riječ u mojoj firmi gdje ja radim. Pored toga, kad smo kod svega ovoga, evo svi koristimo BH Telekom, u zadnjih sedmicu dana, mi nismo imali interneta. Stoga predlažem inicijativu prema BH Telekomu, zašto se naši računi nebi mogli umanjiti? Ako ih umanjimo da ništa drugo, da idu u Fond poplava i šteta. BH Telekom, nabije dnevnice, imaju svi dobre plate a njemu radnik od 300-400 maraka mora platiti. On ni jedanput nije to umajio. Ja sam priliku imala, sedam dana sam uzastopice zvala u Sarajevo. Nikad još ni jedan dan nije mi umanjen račun. Konstantno se ponavlja. Evo svi mi znamo i pored toga a govorila sam sinoć i na klubu. Svi govorimo o MZ. Imamo problem, veliki problem Kantonalnog puta, Regionalni put Srnice-Gradačac, iznad Pašalića još mjesec dana imamo do početka smrzavanja, šta poslije? Suženje puta, mimoić se auta ne mogu. Neki dan idem s posla, dva šlepera ispred mene. Nakon prolaska dva šlepera nailaze dva auta, dvadeset centimetara, odron. Zašto se znači nebi mogao postaviti neki znak da šleperi ne mogu manipulirati tim putem. Da bar nešto spasimo. Doći ćemo u situaciju, svi govorimo, bit će osječeno Prijeko Brdo, Džakule, nego ćemo svi biti osječeni. Neće biti osječeno 3.000 ljudi nego pet hiljada duša. Moramo uputiti neki apel prema Kantonu i Federaciji. Samo čekam kad će dole auta propasti na krov kuće u Pašalićima. Svaki dan prolazim i jednostavno nemogu da ne vidim. Nekad okrenem glavu da ne vidim, kako se nebi sikirala, ali svaki dan se isti problemi ponavljaju“.

Esad Tursunović:

„Asocira me ponovo sad Rukija vezano za BH Telekom. Doboj Istok prije mjesec dana od BH Telekoma na godišnjem nivou koji uplaćuje Opštini je dobio 500.000,00 KM. Išli su sa projektima vezano za izgradnju putne infrastrukture i kreću u projekat za petnaest dana. Ovim putem predlažem, ako je Doboj Istok sa 12-13 hiljada stanovnika dobio petsto, mi bi trebali dobiti dva miliona. I sva ta sredstva da uložimo u poplavljena područja. Ja mislim da je to idealno rješenje, a što se tiče Doboj Istoka, provjerena informacija je da su dobili petsto četrdeset i neku hiljadu su dobili“.

Hasić Ibrahim:

„Moram prvo malo reagovati na diskusiju kolege Čamdžića za onih pet milijardi i nešto, pa ako može da objasni poslije moje diskusije, odakle te pare dođu kad se toliko ukrade? Ova sjednica ne nažalost povodom tih katastrofalnih dešavanja po svim MZ i da smo se bogdom sastali u nekom drugom obliku, ali tako je bol gotovo ista u svim mjesnim zajednicama, u nekih je manja u nekih je veća, ali evo ja bih nešto rekao za MZ Malešići. Očekujem evo da će se sutra ili prekosutra početi raditi. Nažalost, četiri mjeseca okrugla, petstotina građana Malešića, zaseoka Kovači je bukvalno zatvoreno. Da bi došli u ambulantu u poštu ili ne znam kuda, od 700-800 metara, šest kilometara moraju obići. Ne mogu dovući niti krompir, niti sijeno, niti silažu ni bilo šta, s obzirom da je to poljoprivredni kraj. Evo znači odprilike treba sutra da se počne raditi. To je što se tiče toga klizišta. Takođe put Malešići-Lukavica je bukvalno za nas Malešiće koji gravitiraju prema Lukavici sa poljoprivrednim imanjem zatvoren je. Put kojim se kreće nemogu se dva luksuzna auta mimoći a to je u dužini odprilike jedno sedamsto metara. Znači da bi mogao taj put prihvatiti traktor, sijena ili kamion itd. trebao bi jedan policajac da bude tamo negdje, a ovaj ovamo na rasponu od 700 metara i da komuniciraju sa motorolama, pa da puštaju nekad s jedne, nekad s druge strane. Evo hvala bogu radi se i to klizište gore i nadam se da će ga brzo moći građani nesmetano koristiti. Vodotok Ukćelice i bazen, odnosno kaptaža Ukćelice i bazen Malešići su nam evo po drugi puta u prekidu. U prekidu je sada možda 300-400 metara, a bilo je u ranijem negdje oko skoro hiljadu metara havarija na tom vodotoku. To je bilo sanirano, ali evo sada je ponovo oštećeno. I mogu ovdje reći da je svijetu nas ista bol. Ponavljam samo jedno. Sinoć sam na televiziji gledao emisiju i tu sam od Mirnesa Ajanovića izvukao jednu rečenicu, gdje je ostalim kolegama rekao u Gradskom vijeću Tuzla. Nismo se pitali ko je iz najmanje stranke, ni tko je iz najveće stranke. Napravili smo jedno jezgro i mi smo preusmjerili kamaru elementarnih nepogoda i spasili veći broj kuća i nisu stradale. Zato bih rekao da i mi ovdje trebamo zbiti redove da bi mogli nešto uraditi. Dobro su rekle neke kolege ranije, ne treba politiku spominjati i nadam se da je i ne trebamo spominjati i trebamo ići tako gdje je najugroženije, da bi određeni ljudi mogli na vrijeme doći kući, a hvala bogu i otvoriti svoja vlastita vrata kojih trenutno nemaju.“

Čamdžić Mirsad:

„Evo čudi me da kolega Hasić ne čita više Oslobođenje, a juče u oslobođenju stoji, korupcija u BiH svake sekunde pojede 47,00 KM. Baš onako kako sam kazao a istraživanje je obavila Antikorupcijska mreža u BiH. To je samo primjer u kakvoj mi državi živimo, u kojoj se u sekundi ukrade 50,00 KM, a kako je teško obezbijediti dvije milijarde, ne želeći nikome ovdje stavljati hipoteku, da neko nešto radi. Ovo je stvar koju objavljuju dnevne novine i relevantna je agencija navela. Samo to“.

Hasić Ibrahim:

„A već kad čitaš što nisi čitao ono što je istina, čitao si ono u sredini. Da si čitao ono s vana, znači nebi došao do te cifre. Ali se ja zaista pitam. I ta agencija koja je istraživala, nemogu ja sad pitati jer nema predsjednika, odakle su te pare došle koje su pokradene“.

Edin Ibrišević:

„Moja diskusija je trebala da ide u prilog diskusiji kolege Hasića, Tursunovića, Čamdžića, kolegice Begović, zato ću pokušati da ne ponavljam ovo što su oni već rekli i da pokušamo da izvučemo nekakav zaključak. Mislim da Općinsko vijeće i načelnik izvršna vlast treba da pokažu interesovanje prema onim privrednim subjektima koji su oštećeni i da pokažemo da želimo da pomognemo. Naravno, nadam se da su i oni svjesni da mi nemamo velika sredstva i da nismo u nekoj velikoj mogućnosti. Zato bih predložio da Služba za poduzetništvo i razvoj za narednu sjednicu pripremi prijedlog mjera, na koji način zakonodavna i izvršna vlast i naravno u kojoj mjeri mogu pomoći. Da razbijemo, možda nekakvo pogrešno mišljenje kod naših poduzetnika, da mi imamo nekakav novac, da pokušamo da nađemo jedno određeno rješenje u jednom zajedničkom dijalogu sa privrednim subjektima, da pokažemo da želimo da pomognemo. A koje su naše mogućnosti dat će diskusija i dat će prijedlog tih mjera. To bi odprilike bio prijedlog jednog zaključka, ovo što je bilo nekoliko diskusija kolege Hasića, koji su vezani za vaš prijedlog. Dalje, imali smo prijedlog kolege Tursunovića da se uputi BH telekomu zahtjev za pomoć s obzirom da on evo tvrdi da su pomogli Opštini Doboj-Istok pa da zatraži i Općinsko vijeće u ime Općine“.

Općinski načelnik Nusret Helić je zatražio da obrazloži slijedeće:

„Ne radi se tu ni o kakvim sredstvima donatorskim da je telekom Doboj Istoku ili bilo kome dao. Radi se o sredstvima GSM licence, koja su ovaj put, ili ove godine i Gračanici pa i Doboj Istoku data za izgradnju puteva. Gračanica je dobila blizu 800.000,00 KM za put prema Visu. Sjećate se da je tamo u budžetu, za put Drama-Ritošići, za put prema Dječijem selu, za put Polje. Dakle, to su sredstva iz 69 M licence, koja Gračanica do sad nije dobijala. Mi smo poslali i ako hoćete kopirat ćemo vam. Nema adrese na ovom svijetu na koju adresu nismo poslali, nema ministarstva, nema javne ustanove, nema organizacije, Izveštaje i sve. Znate problem sa UNDP-iovim javnim pozivom gdje nema Gračanice. I tu smo, na Vladu, i napali su ih jer su oni uzimali neke svoje kriterije po kojima su se opredijelili za neke opštine i Komora i svi su atakovali prema UNDP-iju da i Gračanica ide. Uzimali su podatke iz maja mjeseca. Tad smo mi imali manje štete u privredi nego u avgustovskim. I ovo što spominje Čamdžić, pritisak, nema na koje ministarstvo nismo atakovali, a na kraju smo sjeli i sa privrednicima i rekli da ćemo ići dotle, ako se neke stvari ne rade, posebno kad je u pitanju Elektroprenos i Ministarstvo poljoprivrede, izaći ćemo zajedno s privrednicima na ulice, blokirati. Premda sam ja uvijek protiv toga, ali uradit ćemo sve. Dakle, ide to, ali evo vidite ovo je vrijeme kad Vlade polako odlaze, izbori se primiču, neke stvari se stavljaju u laticu. Mi smo tu operativni i otvoreni“.

Predsjedavajući vijeća je upoznao goste da se mogu obratiti Vijeću po ovoj tački u trajanju diskusije propisano u Poslovniku.

Za diskusiju se javio Galib Avdić i u ime grupe građana, oko njih trideset koliko ih se potpisalo iznio slijedeće:

„Ja sam jedan od tih koji su se potpisali na zahtjev o hitnoj sanaciji potoka, jedan od onih koji gleda kako mu voda uništava njegovu imovinu. Iz tih razloga sam došao danas ovdje, da vas zamolim, da donesemo nekoliko zaključaka, da riješimo to pitanje. A vrlo se jednostavno

može riješiti i sa vrlo malo para. Samo malo dobre volje. Mi smo u svom zahtjevu kazali da ćemo primjeniti malo radikalnije mjere i hoćemo sigurno. Znamo mi i šta su uzroci tome. Ja se zahvaljujem što su angažovali stručnjaka. Pomogao mi je danas da otvorim oči. Svi oni objekti koji su napravljeni ispod Magistralnog puta, koji su zacijevili propuste ispod Magistralnog puta, onemogućili protok vode i omogućili plavljenje dijela objekata iznad Magistralnog puta. Nisu napravljeni bespravno. Dakle, njima je neko odobrio da tako urade. dakle, neko će na kraju krajeva, ako ne riješimo pitanje ovo koje se može riješiti, a ima rješenje, morat će odgovarati. Mi ćemo biti prisiljeni da iselimo. Mi ne spavamo i svaka kiša kad padne, nas 15-20 je tamo na onom potoku, koji pod devedeset stepeni stoji i njega treba tamo vratiti nasipom itd. Obračali smo se Elektrodistriciji da izmjesti iz potoka koji izljeva, stubove. Rekli su nam kad stub upadne. Evo ovdje kažem jedan je upo, svezan je žicom i gotov je zapriječio potok. A ima još jedan koji treba da upadne. Danas, stručnjak koji je bio i kad je vidio da su bandere u potoku koji se pretvara u bujicu, poslije svake manje kiše, zaprepastio se. Ja neću govoriti o onome šta smo mi doživljavali, kome smo se sve obraćali, koga smo sve zvali. Zahvaljujem se svima onima koji su pomogli da naši objekti ne budu poplavljeni dva i tri puta. Dakle, bilo je to jednom. zahvaljujem se i onima koji su prokopali, pročistili te propuste, ali vjerujte taj dio propusta, taj dio kanala, poslije svake kiše, mora biti pročišćen, jer on dovede desetina kubika kamena odozgo iz šume, iz Lendića i ne znam sve odakle ga donosi. Iz tih razloga ja ću zamoliti ovo Vijeće da usvoji dva zaključka. Da se podhitno pristupi stručnoj sanaciji potoka prema kući Grbića, a da se privremenom rješenju tog potoka pristupi pročišćavanjem, rješavanjem imovinskih odnosa, onako kako je čovjek koji je danas bio tamo i predložio. A to je da se izbjegne ugao od devedeset stepeni i da se napravi jedan pravac koji bi zasigurno onemogućio buduća plavljenja bar od tog potoka. Ima još jedan kojeg je teže riješiti i mi razumijemo da ga je teško riješiti, jer valja tražiti rješenja ispod Magistralnog puta. Treće, da Elektrodistricija pod hitno, ako ne, u toku noći izvadi stubove-bandere iz potoka, jer su oni već nekoliko puta bili uzročnici izlivanja tog potoka. I još jedan zaključak, da nam se stavi na raspolaganje građevinska mašina koja će moći u momentu kad naiđe pljusak, vaditi materijal iz potoka i onemogućiti plavljenje naših kuća. Toliko i hvala“.

Šehzada Salihbašić:

„Zahvaljujem se što ste mi dali priliku da se danas obratim imajući u vidu, da kažem ćutnju vezano za klizište koje čak nije našlo ni broj u protokolu, niti sam čula, a evo sticajem okolnosti ni jednu rečenicu o naselju Ritašići i ugroženosti stanovništva oborinskim vodama i klizištu na današnjoj sjednici. To je jedno moje duboko razočarenje kao osobe da jedni građani du diskriminirani. Zaista to želim s dužnom pažnjom da kažem iz razloga što živim u gradu, u kome sam rođena, u kojem nadam se i završit ću svoje godine života. U gradu koji pripada urbanoj cjelini, a svojoj kući još uvijek dolazim makadamskim putem. Čula sam od načelnika, zato moram nešto da kažem, i znam da nemam pravo na toliku diskusiju, vezano za izgradnju ovih puteva. Mi dobro znamo da je put koji je povezivao MZ Pribava i Ritašiće sa gradom bio glavna saobraćajnica nekada kada smo bili mali i mogu reći sretni u ovoj čaršiji. Nažalost sada govorimo kako naša djeca u dvadeset i prvom vijeku nemogu da idu u školu zbog oborinskih voda, potoka. Iz razloga možemo reći, taj put još uvijek preživljava kada je napravljen nego su samo to rupe i radi se o kvalitetu gradnje. Što znači, a pogotovu, evo zato sam se i obratila, članom 13. zakona o lokalnoj samoupravi odgovorna mjesta, lokacije su Opštinsko vijeće i naravno Opštinski načelnik. Ne želeći nikog da kritikujem, ovo je izvanredna situacija ali politika i analiza programa uređenja građevinskog zemljišta pripadala je prošlosti iz razloga što su putevi pravljani, a nemamo šaftova. Sada voda od Ritašića, od Hajdarovca prema Fortuni itd. ona ide jer su ovo posebne elementarne nepogode, gdje jednostavno svi imamo problem. Imajući u vidu da smo se i mi obraćali u naselju Ritašića zbog problema o čemu evo ovdje mogu da kažem su mediji i radio Gračanica su pomno

pratili, i izvještavali, nije ovdje uz dužnu pažnju što su rekli vijećnici, nažalost jedini smo imali pomoć sami od sebe. Kopanjem i angažovanjem vlastitih sredstava.Imajući u vidu zadnji nalet padavina mi nismo mogli više da čekamo jer nismo dobili nikakav dokument šta više mogli individualno od kopanja, nasipa itd. da pomognemo sami sebi, obratili smo se MZ i angažovali smo profesora doktora Izeta Žigića koji je koordinirao aktivnosti na Opštini Tuzla i oni su uspjeli preduprijeti klizanje terena i zaustaviti veće štete, što je sad nama prioritet.Imajući u vidu da smo mi to mišljenje dobili i s tim u vezi bili zamolila da se podrži evo kao što je gosp.galib rekao.To su minimalna sredstva za te šipove, ljudi će kopati svojom snagom, ja bih pročitala ovo mišljenje da me saslušate. Na osnovu obraćanja grupe građana i molbe za pomoć od strane MZ Gračanica, broj:01/14-02-1370-67/14 od 11.09.2014.godine, a vezano za pomoć oko sanacije klizišta u području „Vina“ u naselju Ritašići, izvršio sam obilazak terena i kartiranje klizišta, te vam u formi zaključaka podnosim slijedeći Izvještaj.

1.Klizište u području Vina u naselju Ritašići formirano je na padinskom dijelu neposredno iznad trinaest kuća.Prva pojava klizanja masa zabilježena je u 2001.godini, kada su od strane stanovnika ovog naselja pod stručnim nadzorom izvedene interventne sanacione mjere. Tada aktivirano klizište imalo je manje dimenzije i predstavljalo je manju opasnost po sigurnost ljudi i objekata.Ponovno aktiviranje klizišta, ali znatno većih razmjera, zabilježeno je nakon obimnih padavina u maju 2014.godine.Nakon aktiviranja klizišta mještani su izveli ručni iskop kanala i odvođenje uglavnom padavinskih i dijelom podzemnih voda, a što je dovelo do prividnog smirivanja kretanja masa.Padavine u augustu i septembru 2014.godine ponovno su aktivirale značajnije pomjerenje masa, uz širenje klizišta kako u čeonom dijelu, tako i u bokovima, uz gomilanje masa u zoni objekata i stvaranje depresija sa vodom u tijelu klizišta.Velike količine zemljanih masa bile su erodavne i deponovane sa saobraćajnicu u zoni objekata.2.Prema slobodnoj procjeni klizište je prosječne širine oko 60 m, a po osi klizišta dužine oko 200 metara.nožica klizišta je u zoni kuća.Klizište se u nožićnom dijelu razdvaja u dva kraka, pri čemu se zemljane mase direktno naslanjaju na objekte.Supstrat klizišta čine trošni i ispucali krečnjaci koji predstavljaju vodonosnike i koji se dreniraju na mnogo mjesta na posmatranoj padini, pri čemu podzemne i površinske vode slabe koheziona svojstva glinovitog prekrivača i izazivaju njegovo smicanje i kretanje.Predpostavljena dubina na kojoj se odvija klizanje je između jednog i četiri metra, ovisno od mjesta posmatranja.Evideentno je da su velika nagomilanja masa upravo u zoni neposredno iznad objekata, a što predstavlja dodatnu opasnost po te objekte.Na tijelu klizišta evidentirane su sev karakteristične pojave za klizišta, sa velikim brojem pukotina i udubljenja uslijed pokretanja masa, a u kojima se akumuliraju vode, koje se infiltriraju u pokrenutu masu, a potom filtriraju u podnožju padine. 3.Za navedeno klizište neophodna su istraživanja i izrada projekta sanacije, kao i izvedba sanacionih mjera, a za to su potrebna značajna sredstva i duže vrijeme. Međutim, obzirom da je klizište aktivno i da su vidljiva dnevna pomjerenja masa, mišljenja sam da je i prije realizacije istraživanja, projektovanja i izvođenja sanacionih mjera, potrebno provesti hitne interventne mjere kako nebi došlo do ugrožavanja života ljudi, daljeg oštećenja ili rušenja objekata. Hitne intervencije sanacione mjere ogledale bi se u „peglanju terena“ i rasterećenju masa, iskopu kanala i drenaža, kontrolisanom odvođenju podzemnih i površinskih voda između kuća do kolektora i asfaltiranih saobraćajnica (pomoću kanaletama zaštićenih kanala), kao i u više redova pobijanje drvenih šipova na međusobnom rastojanju od jednog metra.Navedeni radovi trebali bi se odvijati uz nadzor i usmjerenje od strane stručnog lica.

Imajući u vidu da sam čula izvještaj načelnika i od strane stručnog tim sigurno da su za sva klizišta potrebna velika sredstva,ali imajući u vidu zaključak, ovdje da se uz minimalna sredstva šipove i angažovanje snage ja molim da nam se pomogne i podrži kako bi se obezbijedila sigurnost, jer je vrlo velika ogorčenost i uznemirenost ljudi.Zašto? Bez stručnog nadzora i dolaska ekipa teško je ući u nečiju njivu. A ovdje se radi o takvom terenu da više

nema međa, međe su nestale zbog klizišta, voće u sasvim drugom terenu, tako da ovo ko svaki dan doživljava, to je naša stvarnost. Ja vas molim da se mještanima ritašića pomogne i da se ovaj zahtjev prihvati i da nam se na neki način omogući koordinacija na ovom terenu od strane stručnog lica kako ne bismo imali veće posledice odnosno kako ne bi bili u situacija možda, za neko vrijeme da se iselimo iz svojih kuća. zahvaljujem“.

Za diskusiju se javio Amer Džindo, stručno lice koje prati situaciju na području općine Gračanica:

„Nadam se da se ne trebam predstavljati, previše se družimo, pa smo možda, malo jedni drugim i dosadili. Više bih volio da sam u Gračanici po nekim drugim temama, ali nažalost tako je, kako jest. Klizište Ritašići, mikrolokacija Salihbašići. Prvi obilazak 17.5.2014. godine. Osnovni problem tog klizišta je dugoročne prirode. Vuče probleme iz prošlosti. Ako vi ne možete riješiti imovinsko-pravne odnose, jedan kanal kad počnete kopati, morate negdje završiti. Morate s njim proći kroz nečije imanje i doći do nekog sabirnika. Ako ne možete proći ni kroz imanje, nemate tog sabirnika, onda vi nemate osnovne uslove da realizujete tehničko rješenje i tu struka prestaje. Predsjedavajućeg ću zamoliti, 27.7. samo napravili jednu listu prioriteta pa vas molim da pod tačkom 10 pročitate“.

Edin Ibrišević je pročitao da je tim tekstom tretirano klizište Salihbašići. Znači za svako klizište za koje smo procijenili da postoji tehnička mogućnost njegove sanacije, kontrolisanja privremenog umirenja, olakšanja situacije, date su mikrolokacije, dato je okvirno šta treba uraditi i cilj toga. Ovdje su i Lukavica i Prnjavor i Ograđenica i kamara nekakvih klizišta. Ovdje je bilo pitanje i zašto se ovoliko dugo čekalo. Neko je spomenuo Tuzlu. Ja sam u Kantonu vidio 2001. godine, gospodinu novinaru sam dao neke isječke iz novina, iz tih godina vrlo burnih je nas nekoliko stručnjaka mislilo da možemo promijeniti način pristupa i rješavanju elementarnih nepogoda, međutim uzmite taj naslov iz 2001. godine stavite današnji datum on će biti potpuno aktuelan. Ništa se nije promijenilo. Ovo iza leđa što vidite to su posledice. Neko je fino rekao, mi stručnjaci u ovim uslovima smo sad u nemilosti svih građana, svih političara. Očekuju od nas čarobne štapiće. Očekuju od nas da rješavamo ono što se zove urgentna medicina, kad vam pacijent dođe u komadima i svi očekuju da vi njega sklopite i da je on sutra sav sretan i veso, hoda. Toga nema, zaboravite. U ovoj našoj struci toga nema. Sa razvodnjenim tlima i terenima koji su i danas prisutni, znači voda se uopšte nije uspjela ocijediti iz terena zato što imamo permanentno kiša. Čak nemamo ni prvih 20 cm suho tlo. U takvim terenima ulaziti sa velikim radovima, to vam je ruski rulet. Pitanje je šta ćete dobiti. Ako ću ja ući sa takvim radovima da spaseni 200 metara saobraćajnice ili dva objekta, a rizikovati da izgubim naselje i komunikaciju, izvinite ja to stručne i moralne obaveze nemam. Tako sam naučio čitav svoj stručni život raditi i prihvatati. Ovo što Gračanica ima evo nije problem, ovo je jedna mala kataklizma, jednim dijelom nasleđena lošom geografskom građom, složenom tektonikom izuzetno složenom morfologijom terena. I što je još gore horografijom. Horografija je ono što definiše te padavine kako se evakušu sa određenog prostora. Imamo kratke strme padine, velika zaleđa, ogromna vodonosna područja, sabirna, male uske nedorađene, nedorečene vodotoke sa bezbroj individualnih prelaza koje je svako radio onako kako je mogao. Ako smanjite raspon jednog privatnog mostića sa 6 na 4 metra, vi njega morate spustiti bliže koritu. Znači smanjujete proticanje i profil. Hiljade je stvari koje vidim na terenu gdje je čovjek nespretno, nesvjesno, čak nije nikog ni konsultovao, pravio nekakve male probleme koji su se u ovom trenutku sada iskomplikovali. Jer tih malih problema je sad na određenom području previše. Ne poštujemo prirodu, vodotoke, komšije i slično i svugdje je isto. Morate svi shvatiti da vi imate veoma ozbiljan problem. Lukavica je previše složena i ne može se raditi. Ja samo molim malo razumijevanja, jer ovo je prevelik problem za općinu. Ovo stručno mišljenje profesora Žigića je tipsko. Ništa nije novo rečeno nego za bilo koje drugo klizište koje je aktivirano na području, ovo malo. Ali mi u to klizište

možemo ući samo pješadijom. Tamo nemamo prostora za mašine, nema prostora za manevrisanje. Radi se na tome da će neka od firmi prihvatiti takvu vrstu poslova. Onog trenutka kad se to desi, budite uvjereni da ćemo se mi pojaviti na toj lokaciji. Evo toliko“.

Sead Gazibegović:

„Ovo što je gospodin Glaib Avdić konstatovao, da kažem da nikakv zahtjev, bar do ruke Elektrodistribucije nije došao, za izmiještanje bilo kakvih stubova, vezano za poplave, mada sve što pismeno dođe, do mene dođe. Ali nije to bitno nema potrebe da razvijamo polemiku, pogledat ćemo o čemu se radi. Dole imaju stubovi od niskog napona koji su upravo postavljeni nekad davno za napajanje, kad je kuća građena gosp. Avdića. Imaju stubovi dalekovoda koji napajaju dio sela sjeverno od Gračanice. Imaju stubovi Elektroprenosa kojim se napaja glavna trafo stanica. Mi sasvim sigurno ne stavljamo stubove u potok. Stim da ne trvdim da ovi što gosp. Galib Avdić kaže da su stubovi u potoku. Mogao bi biti u pravu i ja a mogao bi biti u pravu i gospodin Avdić. Kako? Pa vjerovatno prije 10-15 godina kad je to postavljeno stavljeno je pored potoka koji je nekad bio širok metar, a znamo mi naš mentalitet po pitanju međa, a kad smo mi to stavljali, vjerovatno je tad taj potok bio samo dvadeset centimetara. Došlo je vrijeme da se nikako ne može postaviti stub, čak ni u javnu površinu onda je tu jedan od ovih problema i sa međama i sa svim. Ali u svakom trenutku u ovom slučaju pogledat ću, ali sasvim sigurno da u toku noći neće biti izmješteni“.

Salihbašić Šehzada:

„Ja sam došla da se obratim Vijeću i od Vijeća sam tražila pomoć za ono o čemu nismo informisani. Da nisam kao građanka bila na ovom Vijeću nebi znala da postojimo kao tačka neznam koja u izvještaju, jer ničim ljudi nisu informisani da se zaštite od straha za sledeću katastrofu. Potpuno cijenim stručnost svakog od vas jer sam tako odgojena, da se na bavim tuđim poslom. Ali slušajući vijećnike, kažu nisu dovoljno učinili ti građani. A gore lopataju, brane se samo ljudi sa svojom snagom i ono malo para. Ne želim da kažem više na koga ćemo moći računati, firme koje su poplavljene možda sutra neće imati radnih mjesta. Pa i kak sakupljamo priloge vidimo da nema ko odakle. Znači mi smo bili prinuđeni jer nismo bili informirani. Šta dalje da radimo, jer nam je sad rečeno da više ništa sami ne radimo? Da je takva opasnost, da li neko treba skrenuti pažnju običnom čovjeku, koliko je njegov život ugrožen i da li u ovom trenutku uopšte nije važan. Znači ne govorim više o kući jer gledali smo na televiziji kako kuće propadaju. Da ih samo zemlja pojede. Ovdje smo tražili minimum solidarnosti, pažnje, da vidimo, ako će ti šipovi do ulaska ovog koje vi govorite, svjesni smo da je ono ogromno, i smai ste rekli da je to ogromno i cijenim vaše mišljenje. I zato stručnu pažnju da razmišljamo koja je opasnost na području Ritašića, Drame, gdje je 1500. Šta se tu geološki nalazi i da li ovaj minimum što mi treba da imamo, a to su šipovi, da se zaštititi bar to klizanje zemlje, jer neko ko nije pod takvim uticajem kako Galib reče, to su strašna svakodnevna pomjeranja. To se ne može objasniti. dajte da nađemo samo malo prioritete, ako možemo nešto uraditi sa 3.000,00 KM. Ja sam ovdje prvi put i živim u ovom gradu i dat ću sve od sebe. Ne znam koliko ste vi dali, ali ja sam i dušu dala. Prema tome, ako niste našli sa shodno da ljude na Ritašićima informišete, pa da je neko napisao bar koliko je to teško. Zahvaljujem se svima vama, a ja ću kao građanka ukoliko se ovdje ne poduzme ništa, tražiti zaštitu ljudskih elementarnih prava na drugi način“.

Galib Avdić:

„Ja nisam stvarno imao namjeru više izlaziti. Zamolio sam vas vijećnike da usvojite par zaključaka kako bi mi mogli pomoći u ovom dijelu naselja Korića Han, ali ću iskoristiti priliku i još jednom da kažem. Ja sam od 15.5. sam lično samo za benzin za ispumpavanje vode sa tog dijela dao hiljadu maraka. Ja lično, niko drugi i prema tome ako neko misli da mi

dole nismo u problemu, da se stvarno vara. Taj potok koji dolazi od Grbića, to nije potok to je rijeka i može se riješiti vrlo lako. I u tom potoku gosp. Seade su stubovi, nisu u mom potoku. Da su u mom potoku ja bih njih davno oborio. Ne smijem oboriti jer vode niskonaponsku struju Avdi grbiću, Džiki i ostalim. I oni su mi rekli i ja sam to obišao i vidio. I oni su mi i rekli da su se mnogo puta obraćali u Elektrodistribuciju. Hvala“.

Jogunčić Mersiha:

„Ja ću samo kratko reći jednu stvar. S obzirom na ove prirodne nepogode i sve ovo što se desilo, pokazuje se koliko je opravdano postojanje Plenuma i koliko je opravdano i potrebno raditi na podizanju svijesti građana. Ja sam malo zatečena time što, po neznam koji puta, moramo pričati o tome koliko robujemo procedurama u momentima kad ne treba da to radimo i koliko potpuno infantivno pristupamo čini mi se rješenju problema. Dakle, Plenum kao politički organ i korektiv vlasti u odnosu na svoje prvobitne zahtjeve i razlog svog postojanja malo se preorijentisao u svojim djelovanjima pa smo bili prozivani ovdje, da trebamo doći sa konkretnim rješenjima i konkretnim projektima pa smo mi u međuvremenu realizovali neke projekte. Znae za to a kolegica Larisa će vam reći nešto više o tome. Ja ću vas samo informisati da ćemo mi insistirati i insistiramo a dobili smo podršku i našim prisustvom na konferenciji u beču, dakle od Evropske unije, da ćemo biti i dalje prisutni kao korektiv vlasti, odnosno da ćemo se itekako baviti pogotovo lokalnim pitanjima u narednom periodu. Šta mi je jako bitno ovdje naglasiti a to je da, koliko god pričate o tome da želite imati sinergiju i da želite raditi zajedno, građani na terenu apsolutno nemaju nikakav rezultat vezano za to. Dakle, svakodnevno nam dolaze sa pritužbama da na jednoj strani dolaze na jedne odgovore, a znate o kojim stranama pričam, tamo nailaze na druge odgovore itd. itd. Makar kad se usvajaju izvještaji i na Vijeću prijedlozi itd. dobijamo sasvim drugu sliku. Ja predlažem, da ukoliko je moguće s obzirom da zaista treba da djelujemo sinergijski, zajedno, da iskoristite potencijale svih građana. Očigledno imamo problem sa podizanjem svijesti i ponovnim vraćanjem osjećaja za drugog. Dakle, ako imamo problem da neko treba da prokopa kanal kroz svoju njiivu treba tom čovjeku pristupiti na normalan način. Ne želim nikom ovdje da držim pridike nikakve, ali na kraju krajeva to nije struka. Treba tom čovjeku pristupiti na pravilan način i objasniti mu zaista zašto je to u ovom trenutku jako, jako važno. Dakle, to je jedan od prijedloga naših. Sledeća stvar na kojoj ja lično radim i mogu vas informisati, to je da će jedna od kuća biti riješena, odnosno treba da krene izgradnja i do zime da se završe te stvari. I tu je isto tako ovaj Plenum Gračanica dao svoj maksimalan angažman i učešće. Vezano za ovu kritiku koju sam uputila na sporost procedure, dakle kad nešto radimo, idemo da radimo. Manite se više toga ko je nadležan, ko nije nadležan. Većina vas ovdje vrlo dobro zna kako se radi progresivno i kako treba raditi. Kad govorite o upućivanjima zahtjeva pismeno vezano za elektro ili vodovod ili ne znam za koju javnu ustanovu, radi se o sledećem. Vi uputite danas, odgovor dobijete za tri mjeseca ili vam izađu na teren za tri mjeseca. Dakle, mislimo da prema inputima i traženjima građana, odnosno onome što smo mi čuli, smatramo da zaista trebate ubrzati procedure, trebate početi malo brže raditi i pokušati uvažavati mišljenja svojih građana. To vam je biračka baza napominjem, dakle trebate se malo okrenuti na tu stranu. A s druge strane mogu odgovoriti i o antikorupciji s obzirom da sam članica antikorupcijske mreže. Odnosi se na javnu potrošnju tih pet milijardi, a znamo šta je javna potrošnja. Da ne ulazimo previše u to i obzirom koliko pričate o toj dnevnicu koje ste se odrekli mislim da sam zaista do sad tri Vijeća slušala i čini mi se da smo oko miliona u plusu. To zaista, ne trebate pričati o tome. To vam je građanska i ljudska obaveza i dužnost, s druge strane imate članice i članove Plenuma koje potpuno besplatno troše i svoje vrijeme i svoje resurse i svoje znanje, da bi nešto pokazali. A s treće strane opet, od naše lokalne vlasti dobijemo reklamu na način da šaljete članove svojih komisija da okolo pričaju o tome kako članice i članovi Plenuma su ovakvi ili onakvi. Ja ne volim ulaziti u te priče, ali vas molim da

poštujete i dostojanstvo i struku i ljude koji sjede i odvajaju svoje vrijeme u Plenumu Gračanica. Apeluju na vas da nas počnete malo poštovati, odnosno čisto iz nekih etičkih normi, kulturno etičkih normi, počnimo uvažavati jedni druge. Zadnja stvar koju ću reći, mi ćemo i dalje nastaviti raditi na ovim projektima koje smo započeli ali isto tako ćemo vas možda na narednoj sjednici ili možda poslije izbora upozoriti na ovo što se dešavalo, kako bi to naš narod rekao, ispod žita, ali iza zatvorenih vrata u međuvremenu prirodnih nepogoda. To su zapošljavanja u javnim institucijama, zapošljavanja u Vatrogasnom društvu, u srednjoj Mješovitoj školi itd.itd. Dakle, osim elementarnih nepogoda, onoga što trebamo uraditi za građane i građanke koje su ostale bez svojih domova, pozabavit ćemo se vjerovatno i korupcijom, nepotizmom i svim ostalim, stvarno s konkretnim dokazima. Mi imamo pripremljenu listu imena, ali s obzirom da izuzetno uvažavamo stanje u kojem se nalazimo, mislim na naše građane pogođene nepogodom, s tim stvarima ćemo izaći kasnije i tražiti konkretne odgovore. Ja se zahvaljujem“.

Esad Tursunović:

„Poštovana kolegice Mersiha i kolege, iz ličnog iskustva ću reći. Iz firme Tursun prom iz Stjepan Polja šta su ljudi. Mi imamo veoma zdravu lokalnu zajednicu, zdrave firme i dobar narod. Poplavljeni smo. Uništeni 80 % sredstava u MZ finansira privreda sve. MZ je Opštini poslala sedam, osam dopisa, nikad nisu se obratili nizašto. Ali šta je i narod. Mi imamo jedan fudbalski klub, jednu rupu bez dna. Koji troši 50.000,00 godišnje. Od dvadeset i nešto tih igrača, fudbalera, zvijezda, ni jedan nije došao da pomogne. Nama nikom nije trebalo. 70% ljudi se zadovoljavalo našom tragedijom. Ne tragedijom Stjepan Polja, tragedijom svijetu. Šta trebamo, 25.000,00 je „Tursun prom“ dao za čišćenje rijeke od ušća Spreče i uzvodno nekih 300 metara. Tri mjeseca firma iz Doboj-Istoka je kod nas dežurna sa bagerima. I sva svoja sredstva koja ja zaradim trebam dati narodu. Treba narodu ugroženom pomoći. Narod je zeznuo rat. Naučili su na humanitarne stvari, naučili su na sve. Štaviše, dokle. Ja radim ali nisam bankar“.

Larisa Šuša:

„Zabilježila sam jednu rečenicu načelnika, da smo radili svi svoj posao, sigurno bi bilo manje posledica. To govorim iz pozicije građanina. To govorim iz pozicije aktiviste Plenuma. To govorim iz pozicije posmatrača svih, od infrastrukture, nadležnih službi pa i vas zakonodavne vlasti, pa i izvršne vlasti. Mi imamo običaj svi da se pitamo i da tražimo od pojedinca koji su ovako vrlo istaknuti određena rješenja, a sami ništa ne činimo na tome da ih i donesemo, da predložimo i da uradimo nešto bolje. Koliko smo nemoćni rekao je gosp. Mujo hasić. Koliko smo moćni mislim da je pitanje o kojem treba da razgovaramo. Moćni smo onoliko koliko želimo. Ja ću ovako taksativno da krenem, neću previše izlagati ali moram taksativno da krenem od osnovnih stvari. Skoro smo organizovali javnu tribinu na temu, u saradnji sa antikoruptivnom mrežom, na temu korupcija u humanitarnoj pomoći itd. Dobila sam frapantan podatak, na moje pitanje gosp. Bajiću, da li Općina Gračanica ima Strategiju za vanrednu situaciju. Znači imamo izvještaje, imamo sve kompletno, a Strategiju, dobila sam informaciju da ne postoji. Apelujem ispred Plenuma Gračanice na izvršnu i zakonodavnu vlast da se pojača rad i aktivnost komisija. Prosto je jadno i bezobrazno da komisija za određivanje prioriteta, znači za procjenu šteta i prioriteta djelovanja na sanaciju šteta zasjedala samo dva puta. Na istoj debati postavila sam pitanje koliko je puta komisija zasjela, gosp. Bajić mi je rekao tri puta što nije bila tačna informacija u momentu pitanja. U tom momentu komisija je zasjela samo jedanput, što jasno govori koliko je shvaćeno ozbiljno naše stanje, od strane određenih komisija. Osim situacije da komisija nije zasjedala, imali smo i moenat godišnjih odmora a koje su bitno usporile samu implementaciju i rješavanje određenih stvari tako da bih ja da postavim pitanje, kako se u vanrednoj situaciji odgovorne službe mogu slati na odmore?“

Ako imamo situaciju što gosp.Džindo reče, da nam propadaju kuće, da ljudi neće imati gdje zimu preživjeti, da neće imati šta jesti itd.Ja se izvinjavam, pošto emotivno, jako emotivno nastupam u ovom svom obraćanju, ali moram da istaknem vrlo bitne stvari.Ja sugerišem, vezano za fondove.Gosp.Mujo je spomenuo još jedan fond.Vrlo dobra ideja, ali koliko ćemo mi taksativno više tereta nanositi, svojim građanima, pa i samim firmama.te firme, a ja ih znam jer su neki vlasnici i ovdje prisutni i znam koliko su te firme izuzetno pomogle svojoj zajednici.Zar ih trebamo oglobiti sa još nekakvim taksativnim obavezama? Ima rješenja.Dijaspora.Bili smo u Austriji i bili smo u Beču.U redovnim smo kontaktima sa međunarodnim organizacijama i fondacijama.Nama se spotaknulo ovdje kao Plenumu građana da smo samo korektiv vlasti da samo kritikujemo, ne pravimo organizaciono i predlažemo rješenja.Mi smo zauzeli malo drugačiji stav.Promijenili smo kurs ali nismo zaboravili ono što nam je osnovni cilj, a to jeste korektiv vlasti.Znači željeli smo da pokažemo kako obični građani bez dinara u džepu, bez zaposlenja, može jako puno da učini, doprinese.Do sada smo radili jako puno aktivnosti, nismo se kitili tim nekakvim svojim uspjesima.Usmjerali smo fondove i organizacije da se direktno po zakonskom normativu i po respektu prema Općinskom načelniku u kojeg ne može biti rješenja problema za sve. Znači svako od nas mora da uzme odgovornost u čitavoj ovoj priči.Dođem u službu, a u službi mi kažu obrati se načelniku, dođem onom isto mi kaže.Ja načelnika ne štitim čak smo u mnogim stvarima vrlo, vrlo direktno sukobljeni.Ali ono što hoću da kažem, počev svakog od nas, ako ne napravimo korak po korak, mislim da ćemo izgubiti i čaršiju od posla i sve ono što se nekad zvalo time. Šta je Plenum Gračanice uradio u proteklo vrijeme? Kontaktirali smo i direktno krenuli sa obraćanjem CARE organizacijom, gsje smo prije nekih petanest dana osigurali u iznosu od 5.500,00 školske torbe, osigurali smo 5.406 EUR-a vrijednosti paketa hrane, zatim preko 120 paketa hrane građanima.Najnovija informacija koju želim da znate i da djelujemo što prije prema tom cilju, jeste sanacija puta Gornja Miričina gdje smo putem projekta obezbijedili 20.000 EUR-a vrijednosti donaciju od CARE organizacije. O tome smo informisali načelnika, šta smo radili na koji način, i na koji način će to biti implementirano.Znači tu neće biti niti feninga dostupnih sredstava za manipulacije.Direktno ta organizacija će plaćati neophodan materijal, znači bez mogućnosti manipulacije i oduzimanja sredstava tim građanima.Osigurali smo, negdje oko vrijednosti 9.000 EUR-a sa tom istom organizacijom, dezinfekcijskih, deratizacijskih sredstava, što će smanjiti mogućnost epidemije, mišije groznice itd.na našoj općini. U Beču smo bili prisutni na konferenciji i mogu se pohvaliti da smo jako uvaženi od strane Evropske delegacije koja je gore bila prisutna, kao jedan od najboljih modela Plenumu u BiH u to ime su na neki način najavili, mi nismo znali da će gore biti prisutni i donatori, koji žele da podrže građanske inicijative u BiH.Kao takvi primjećeni i na dobar način prihvaćeni prišli su nam ljudi iz fondacije ERSTE koja je izrazila želju da u oktobru mjesecu dođe na našu općinu zbog upravo ovakvih naših emotivnih izlaganja i da pomogne.Mi smo definisali da je najlakše da dođe u Mjesnu zajednicu Lukavica, pošto su gore već isparcelisani placevi odnosno jedan dio placeva tako da stvarno stičemo mogućnost da se direktno može nešto raditi na sanaciji tih objekata.U decembru će se najvjerovatnije u Gračanici, desiti i konferencija buđenja građanske svijesti, i aktivnosti podržane od Evropske unije.Nije 100 % potvrđeno zato kažem najvjerovatnije, tako da postoji mogućnost i prisustva donatora, vidjet ćemo sa kakvim kapacitetom raspoložemo.Ono što ja apelujem jeste da se poveća i transparentnost informacija i predlažem načelniče da se u jednom dijelu na web sajtu otvori prostor gdje će javno biti istaknuti svi projekti koji su započeti. A to je iz prostog razloga da ja kao građanin ako imam mogućnost da dovedem neke od fondova ili neke od donatora za sanaciju tih stvari.Mi moramo imati projektnu dokumentaciju za sve stvari.Znači fondovi bilo koje strane organizacije neće nam biti dostupni bez projekata.Molim vas i apelujem da se Plenum Gračanice uvrsti u neka tijela, komisije koje su trenutno prisutne.I ono što je bitno za

naglasiti je da ste nam to i obećali. Obećali ste da ćete imati dodirne tačke sa Plenumom Gračanice jer mi pokazujemo rezultate. Naglasit ću da je Opština Gračanica kao sektor nevladinih organizacija jako loše prisutna. Morate nam reći koja je to služba kojoj se mi možemo obratiti.

Na postavljena pitanja odgovore je dao Mustafa Bajić:

„Hoću da repliciram gospođi Larisi Šuša na ovom njenom izlaganju. Ne poznavajući zakonske propise, ona spominje nekakve strategije, međutim kod nas se to zove za uslove prirodne i druge nesreće. Donešen je Plan zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara. To je okvirni dokumenat koji je propisan zakonom i koji je donesen i usvojen od strane Općinskog načelnika i koji se provodi prethodno da bi se donio taj Plan zaštite i spašavanja, donesena je procjena ugroženosti koji je radio tim stručnih ljudi i koja je takođe usvojena. Pored toga zakon je propisao Program razvoja i on je donesen 2012. - 2016. godine i radi se po tome. Međutim, pošto sam ja bio na jednom sastanku gdje je bila sasvim druga tema, postavljana su pitanja za neke stvari gdje ja nisam bio nadležan da odgovaram. Uredbom o procjeni šteta, rješenjem Općinskog načelnika imenovana je komisija. Znači, ima predsjednik komisije za procjenu šteta koji radi sa komisijom i koji može formirati određeni broj podkomisija i koji radi i izrađuje Izvještaj o procjeni šteta, što je sledeća tačka dnevnog reda. U buduće treba se prvo pitati pa tek onda nešto govoriti“.

Selimović Senad:

„Postavio sam ovdje pitanje jasno na čistom bosanskom jeziku. Šta sa Monjem? Koje su dalje aktivnosti? Zima ide, koje su preporuke struke? Šta može uraditi Općina, šta predlaže struka?“

Mujo Hasić:

„Samo da Larisi odgovorim. Ja kao poslodavac, te uvećane takse ne smatram troškom. Ja to smatram investicijom. Prema tome ja se zaista nadam da će u narednom periodu zaživiti to i da ćemo mi ulagati godina, da eventualno jedan puta nebi ostali bez cijele imovine“.

Larisa Šuša:

„Larisa ne poznaje zakonske normative vezano za našu struku i nisam plaćena da to radim. Larisa kao građanin konstatuje da Strategiju koju imate trenutno ne funkcioniše. Zato vas molim mijenjajte je“.

Amer Džindo je odgovorio na pitanje Selimović Senada:

„Monj, znate i sami vi koji živite na njemu. On ima stare fosilne ožiljke koji ukazuju da je to staro klizište koje je u ovoj fazi doživilo svoju potpunu ekstazu. Monj će nažalost doživjeti sličnu sudbinu kao što je svojevremeno klizište Husino u Tuzli gdje je praktično Tuzla par godina neposredno iza rata imala samo jedan izlaz. Prema sarajevu na Šićku petlju, preko husina se nije išlo. Tadašnji načelnik Općine Selim bešlagić je pozvao struku. Imao sam tu čast, nije bitno ja ću ga asfaltirati svakih 3 mjeseca ali ja moram probiti dva izlaza, ne smijem imati jedan. Nismo to odradili, to klizište i danas radi put se malo, malo sanira. Ali klizište husino je svojevremeno, sedamdesetih godina pokušano se sanirati. Sva elita tadašnje Jugoslavije je bila uključena i nije uspjelo. Tad se shvatilo da sa klizištima velikih razmjera nemožete suprotstaviti silu, vještačku konstrukciju koja će dati u nekom kratkom vremenu velike rezultate. Parcijalna metoda pristupa velikim klizištima tako da sa brdom Monjem, nažalost ovo je realnost, mi ćemo se morati igrati i to naduravanja. Kontrolisati a paralelno s tim izvoditi neka ograničena sanaciona sredstva pojedinih dijelova kako bi vršili nekakvo lokalno ustabiljenje prvo bokova, da bi došli do centra koje je katastrofa. To je jako veliko i

komplikovano klizište. Pokušat ćemo što možemo ali nemojte očekivati čuda. Jedini cilj nam je da doživimo da smo svi uvezani kvalitetnim komunikacijama“.

Edin Ibrišević je pozvao predsjednike klubova vijećnika i Općinskog načelnika da na pauzi definišu zaključke.

Data je pauza u trajanju od petnaest minuta.

Nakon pauze predsjedavajući vijeća je definisao zaključke:

„Poslije sastanka kolegija Općinskog vijeća Gračanica predlažem da usvojimo Informaciju koju smo razmatrali uz zaključna razmatranja s tim što predlažem da se zaključna razmatranja prošire sa tačkama 12, 13 i 14. Pod 12, da se uputi zahtjev prema Vladi F BiH, odnosno Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, da se iz odobrenih sredstava zajma Svjetske banke (679.000,00 KM) finansiraju slijedeći projekti: Sanacija korita rijeke Sokoluše, sanacija 3 mosta u Rašljevi, mosta za Prijeko Brdo, mosta Mehmedovići-Džakule, te pješačkog mosta u naselju Luke prema Sportskoj dvorani, sanacija klizišta Avdići u Škahovici i Ilidža u Sokolu, sanacija puta za Prnjavor u MZ Lukavica. Pod 13. da se hitno pristupi regulaciji korita svih bujičnih potoka na općini, takođe i potoka na Korića Hanu. I 14. tačka ovlašćuje se Općinski načelnik da u hitnim slučajevima prirodnih nepogoda bez obzira na nedostatak sredstava, angažuje mehanizaciju na sanaciji šteta. Za diskusiju se javio Pjanić safet u ime Kluba SDA i predložio da se tačka četrnaest proširi sa tekstom „uz koordinaciju sa predsjednicima Vijeća mjesnih zajednica“.

Općinski načelnik: Ja sam odprilike predložio ovakav zaključak, ali znate li šta vam je to npr. desio se Monj večeras, zovu iz MZ, ja da intervenišem, neovisno od toga imam li para. Ja ću odgovarati ako to uradim i tražim ovlaštenje za to. Ništa drugo tim hitnim slučajevima vodimo računa i da znate tim hitnim slučajevima vodimo računa i da znate da smo solventni. To i radimo kad nam javi predsjednik Vijeća ili građanin“. Nemojte da ja ako moram intervenisati hitno da zovem predsjednika. Ako ga ne nađem šta ću. Ja tražim zbog operativnosti, ovlaštenje a vi ne vjerujete. Mi da smo čekali bilo šta Orahovica nebi bila još pokrivena, vjerujte. Isto da vam kažem da smo ja i bajić mobilni po svu noć i to se fizički ne može izdržati. Tražim samo da brže reagujemo, a o svemu ćete vi dobiti informacije“.

Mustafa Bajić:

„Do sada, građani zovu, mene lično ili načelnika. Znači zaobiđe se tu predsjednik Vijeća, a dešava se o hitnosti. Evo ako je galib još prisutan neka kaže je li dole i jedanput bio predsjednik vijeća MZ. Nije. Zbog toga, ali nije bitno neka ide“.

Puškar Hasan:

„Predlažem da stoji uz koordinaciju sa predsjednicima Vijeća MZ. Ja koliko znam i do sada je to bilo uz koordinaciju“.

Predsjedavajući Vijeća je pročitao tačku 14 ponovo, uz dodatak teksta, uz koordinaciju sa predsjednicima Vijeća MZ.

Zaključak je usvojen jednoglasno.

TAČKA 2

IZVJEŠTAJ O PROCIJENJENOJ ŠTETI OD PRIRODNE NEPOGODE KOJA JE UZROKOVALA POJAVU POPLAVA, KLIZIŠTA I LEDA NA PODRUČJU OPĆINE GRAČANICA U PERIODU 17. 06. 2014. – 01. 09. 2014. GODINE, SA PREGLEDOM UKUPNIH ŠTETA OD MAJA DO AVGUSTA (SVE TRI PRIRODNE NEPOGODE).

Uvodno obrazloženje o drugoj tački dnevnog reda dao je Mustafa Bajić, šef Službe za civilnu zaštitu:

„I – PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za izradu Izvještaja o procijenjenoj šteti od prirodne nepogode koja je uzrokovala pojavu poplava, klizišta i leda na području općine Gračanica u periodu od 17.06.2014. do 01.09.2014. godine, sa pregledom ukupnih šteta od maja do avgusta, gdje su obuhvaćene sve tri nepogode je u Uredbi o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/04,38/06, 52/09, 56/09 i 36/14).

II – RAZLOZI ZA IZRADU IZVJEŠTAJA

Prirodne nepogode i druge nesreće svojim djelovanjem ugrožavaju živote, te zdravlje ljudi i uništavaju materijalna i druga dobra i predstavljaju gubitak za društvenu zajednicu, pa je potrebno da se u takvim situacijama procjene nastale štete. Podaci o toj šteti potrebni su radi toga da se sagleda stanje ukupne štete, vrsta štete, subjekti koji su pretrpjeli štetu i ti podaci služe za rješavanje četiri osnovna pitanja:

- Utvrđivanje šteta je važan podatak, na osnovu kojih društvena zajednica na svim nivoima vlasti u Federaciji BiH (općina, grad, kanton i Federacija) ima uvid u stanje gubitaka (šteta) u ljudstvu (povrijeđeni, oboljeli ili poginuli) i gubitaka u materijalnim i drugim dobrima i služe za analiziranje stanja, utvrđivanje uzroka i za određivanje mjera i aktivnosti značajnih za sprečavanje nastajanja takvih posljedica, smanjenje, odnosno preduzimanje mjera na sanaciji posljedica.
- Da se utvrde subjekti koji su pretrpjeli štetu (fizička i pravna lica i druge institucije), zatim u čemu se šteta sastoji i visina štete,
- Da bi se mogla tražiti određena pomoć za saniranje nastalih posljedica, ako se procijeni da je pomoć potrebna;
- Da se izvrši dogradnja planskih dokumenata iz oblasti zaštite i spašavanja usmjerena na preventivnu zaštitu, jer je ona najvažnija u okviru ukupnog sistema zaštite i spašavanja.

Tako je Rješenjem Općinskog načelnika, Općinska komisija za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća pristupila radu i obrazovala 6 stručnih podkomisija koje su u pogođenim područjima od posledica prirodne nepogode evidentirale i procijenile štete, koje su od strane Centralne općinske komisije objedinjene i uvrštene u Izvještaj o procijenjenoj šteti od prirodne nepogode koja je uzrokovala pojavu poplava, klizišta i grada na području općine Gračanica u periodu od 17.06.2014. do 01.09.2014. godine, sa pregledom ukupnih šteta od maja do avgusta, gdje su obuhvaćene sve tri nepogode. Izvještaj je usvojen od strane Općinskog štaba civilne zaštite i Općinskog načelnika, tako da procijenjena šteta na području općine Gračanica za period od 17.06.2014. godine do 01.09.2014. godine iznosi 33.984.586,50 KM , a koja se odnosi na :

Red. broj	VRSTA OŠTEĆENJA	IZNOS ŠTETE (KM)
1.	OŠTEĆENJA OBJEKATA SAOBRAĆAJ. INFRASTRUKTURE I VOZILA	2.176.762,00
2.	OŠTEĆENJA GRAĐEVINSKIH OBJEKATA	5.451.381,00
3.	ŠTETE OD KLIZIŠTA, POPLAVA I LEDA NA POLJOPRIVREDNIM KULTURAMA I ZEMLJIŠTU	6.150.998,50
4.	ŠTETE NA VODOPRIVREDNIM OBJEKTIMA I KANALIZACIJI	5.559.900,00
5.	PREDUZETE MJERE NA SPREČAVANJU ZARAZNIH BOLESTI	26.122,00
6.	TROŠKOVI ODBRANE OD PRIRODNE NEPOGODE	372.500,00
7.	ŠTETE NA INDUSTRIJSKIM I ZANATSKIM OBJEKTIMA	14.619.423,00

UKUPNE ŠTETE ZA PERIOD 14.05.-01.09.2014. GODINE: I + II = 78.625.266,50 KM

Mjere za otklanjanje posljedica prirodne nepogode:

Poplave koje su zadesile područje općine Gračanica tokom maja i avgusta po kriterijima meteorologa su u rangu onih koje se javljaju jednom u 1.000 godina i po veličini poplavljenе površine i po obimu izazvanih šteta. Najveće štete pretrpjeli su građevinski, privredni i infrastrukturni objekti, kao i poljoprivredni usjevi. U cilju saniranja stanja i smanjenja posljedica prirodne nepogode, neophodno je poduzeti sljedeće:

- Završiti produbljivanje i čišćenje vodotoka II kategorije i bujičnih potoka, sanaciju stradalog korita Sokoluše, te nastaviti regulaciju Sokoluše do ušća u rijeku Spreču
- Zajedno sa nadležnim kantonalnim ministarstvom i inspekcijama pristupiti izradi elaborata za rješavanje trase vodotoka, obala i zaštitnog pojasa
- Na osnovu snimljenog stanja na terenu pripremiti elaborate, projekte i druge podatke o klizištima, te na osnovu prioriteta i finansijskih mogućnosti pristupiti sanaciji, kao i uspostaviti katastar klizišta
- Mjesne zajednice moraju biti nosioci aktivnosti u aktiviranju građana na fizičkom zatvaranju (nasipanju) svih vidljivih pukotina u tlu ispucale parcele, čime bi se spriječilo nekontrolisano „ulijevanje“ vode u pukotine i sprečavanje ponovnog klizanja. Takođe, pristupiti izradi površinskih i drugih kanala na privatnim posjedima za prihvata i evakuaciju oborinskih voda. Svaka, pa i najmanja aktivnost u okviru bilo kojeg privatnog posjeda u cilju izvršavanja gore navedenog, može predstavljati pozitivni faktor koji može umanjiti, pa čak i spriječiti neželjene posljedice, a u svakom slučaju doprinijeti poboljšanju opšte stabilnosti terena.
- Nastaviti vršiti pritisak na više organe vlasti i institucije (ministarstva, agencije za vode, JP Spreča, Elektroprenos, JP Ceste Federacije i dr.) da poduzmu mjere i radnje iz svoje nadležnosti
- Tražimo od Vlade FBiH, Vlade TK i drugih da za potrebe sanacije izdvoje interventna sredstva.

Iz naprijed navedenog se vidi da štete prouzrokovane prirodnom nepogodom od poplava, klizišta i grada prevazilaze finansijske mogućnosti općine Gračanica, pa predlažem Općinskom vijeću Gračanica da usvoji Izvještaj, kako bi se uputili novi Zahtjevi za pomoć prema višim nivoima vlasti i donatorima.

U diskusiji po ovoj tački dnevnog reda učestvovali su:

Selimović Senad:

„Ovdje vidim u ovom Izvještaju o procjeni šteta na strani 4, procjena šteta na vodoopskrbnim objektima i putnoj infrastrukturi, pod 10 Trnovci šteti na vodi i kanalizaciji, nema ništa. Ja ću samo da podsjetim da je Vijeće MZ Trnovci uputilo informaciju koju ste tražili, Službi za poduzetništvo, lokalni razvoj i finansije Općine Gračanica. Na zadnjoj strani stoji, da li ste na zadnjim nepogodama imali štete na vodovodima i o kojem se iznosu radi. Ovdje je definisano u nekih šest sedam rečenica o čemu se radi ali ništa nije unešeno o čemu se radi sada mene zanima da li ovo ne treba ili je preskočeno. Ne znam šta je. Vijeće MZ Trnovci je uredno dostavilo i vidim ovdje 1.900 Trnovci putevi, 21.000 mostovi i propusti, ukupno 22.900 KM, vodovodi ništa, kanalizacija ništa. Ukupno ništa. Dali je greška, pa nije uvršteno, pa ako je propust da to uvrstimo“.

Vehid Osmanović je postavio pitanje Mustafi Bajiću vezano za datume u izvještaju.

Odgovor je dao Mustafa Bajić, navodeći da je vjerovatno propust vezano za vodovode i kanalizaciju Trnovci, što će se dopuniti, kao i ostalo što je propušteno.

Predsjedavajući Vijeća je definisao zaključak:

„Usvaja se Izvještaj o procijenjenoj šteti od prirodne nepogode koja je uzrokovala pojavu poplava, klizišta i leda na području općine Gračanica u periodu 17. 06. 2014. godine – 01. 09. 2014. godine, sa pregledom ukupnih šteta od maja do avgusta (sve tri prirodne nepogode), uz stav: da Komisija dopuni Izvještaj sa podacima o štetama koji nisu obuhvaćeni Izvještajem, a štete su se dogodile u periodu 17. 06. – 01. 09. 2014. godine“.

Zaključak je usvojen jednoglasno.

Sjednica je završena u 16,40 sati.

Zapisnik vodila: Mevlida Naimkadić

Tonski snimak sjednice uredno je arhiviran.

ZAPISNIK VODILA:

Mevlida Naimkadić

PREDSJEDAVAJUĆI
OPĆINSKOG VIJEĆA
mr. sc. Edin Ibršević

